۶۳۵

هفته نامه

بجز اصلاح اراده دیگری ندارم سوره هود ۸۸

اصلاح ملی

سیاسي، ټولنیزه او فرهنګي اوونیزه

اوویشتمه ګڼه ۱۳۹۵لمریز کال د میزان ۲۴مه د ۱۴۳۷ هـ ق د محرم ۱۴مه د ۲۰۱۶م د اکتوبر۱۵مه

ماموریت ناکام

افغانستان نه

د پردیو د جګړو ډګر مه جوړوئ!

تراژیدی خون‌بار کندز

و پهلوهای نا گفته‌ی جنگ در افغانستان

باهم اختلاف نظر داریم

در حالی که برادریم

نوشـــته‌اند که روزی امام شـــافعی/ با یکی از علما در مورد یک مســـأله فقهی مشـــکل و پیچیده مناظره نموده و باهم اختلاف نظر داشـــتند و گفتگو و مناظره آن‌ها به درازا کشـــید، تا جایی که صداهای آن‌ها بلند شد و هیچکدام نتوانستند طرف مخالف را قانع کند. رنگ آن عالم متغیر شد، و به خشم آمد و کینه به دل گرفت.

وقتی مجلس به پایان رسید و خواستند بیرون شوند، امام شافعی رو به آن عالم کرد و دستش را گرفت و گفت: آیا درست نیست که باهم اختلاف داشته باشیم و بازهم برادر باقی بمانیم!

کفار جمع شده و در نبرد علیه مسلمانان در مدینه متحد و یکپارچه شدند و چنان لشکر بزرگی از روی تعداد و ســـاز و برگ جنگی گرد آوردند که در میان عرب‌ها بی‌ســـابقه بود. مســـلمانان خندق‌هایی حفر نمودند که کفار نتوانستند از آن عبور کرده و وارد مدینه شوند.

قبیله‌ی یهودی تبار «بنی قریظه» در مدینه بودند و منتظر فرصـــتی علیه مســـلمانان به ســـر می‌بردند؛ از این جهت به کفار روی آورده و با آن‌ها همکاری می‌نمودند و در مدینه به فســـاد وتباهکاری و چپاول می‌پرداختند. مســـلمانان در محافظت خندق از جهت آنان دل نگران و پریشان بودند. روزها به سختی می‌گذشت تا این که خداوند بر کفار باد و لشکرهایی از جانب خودش فرستاد و لشکر کفر شکست خورد و آن‌ها شرمنده و ناکام برگشتند که دامان شکست را در تاریکی شب می‌کشیدند.

هنگامی که رسول خدا ﷺ صبح نمود از خندق به مدینه بازگشت و مسلمانان اسلحه را به زمین گذاشته و به خانه‌هایشان بازگشتند. رسول خدا ﷺ وارد خانه‌اش شد و اسلحه را بر زمین گذاشت و غسل نمود.

وقتی ظهر فرا رسید، جبرئیل نزد او آمد و از بیرون خانه رسول خدا ﷺ را صدا زد، آنحضرت ﷺ وحشت زده برخاست. جبرئیل گفت: یا رسول الله! آیا اسلحه را بر زمین گذاشتی؟

گفت: بله. جبرئیل گفت: فرشـــتگان هنوز اســـلحه را بر زمین نگذاشـــته‌اند و من حالا از تعقیب دشمن بازمی‌گردم، ما آن‌ها را تا «حمراء الاسد» تعقیب نمودیم.

یعنی وقتی قریش مدینه را ترک نموده و به سوی مکه رهسپار گشتند، فرشتگان آن‌ها را دنبال نموده تا آن‌ها را از مدینه دور برانند. سپس جبرئیل گفت: خداوند به تو دستور داده است تا به سوی «بنی قریظه» حرکت کنی و من هم قصد دارم به سوی آن‌ها بروم و آنان را متزلزل نمایم.

رسول خدا ﷺ به شخصی دستور داد تا بانگ برآورده و مردم را صدا بزند؛ هرکسی که می‌شنود و اطاعت می‌کند، پس نمازش را جز در بنی قریظه نخواند. برخی گفتند: ما نمازمان را می‌خوانیم؛ زیرا از ما فقط خواسته شده که سریع به بنی قریظه برویم و از این جهت نماز عصر را خواندند و به مسیر خویش ادامه دادند و گروهی نمازشان را تا رسیدن به بنی قریظه تأخیر دادند و در آنجا نمازشان را اقامه نمودند.

این ماجرا را به آنحضـــرت ﷺ رســـاندند، ولی رســـول خدا ﷺ به هیچکدام از این دو گروه ســـخت نگرفتند و سپس رسول خدا ﷺ بنی قریظه را محاصره نمود تا این که خداوند وی را علیه آنان پیروز گردانید.

پس ببین چگونه آن‌ها با همدیگر اختلاف داشتند، در حالی که باهم برادر بودند و اختلاف آن‌ها به فساد دل‌ها و جدایی و درگیری منجر نمی شد. باور کن. اگر تو با این آرامی و وسعت فکری وسعه‌ی صدر تعامل نمایی مردم تو را دوست خواهند داشت و در دل‌هایشان نفوذ می‌کنی و قبل از همه خداوند عزوجل تو را دوست خواهد داشت؛ زیرا مشاجره و ناسازگاری بد است.

وجهه نظر...

«سرانجام این نیست که باهم اتفاق کنیم، بلکه سرانجام آنست که باهم اختلاف نکنیم».

نوشته دکتور محمد العریفی

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید

کابل: تایمنی، چهار راهی حاجی محمد داد، سرک ۴، دفتر مرکزی جمعیت اصلاح. تیلفون: ۰۷۸۱۵۴۴۱۱۵

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشارات اصلاح افکار: موبایل: ۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابـــــل: شـــهر نو، چهار راهی انصاری، کتاب فروشی رسالت. ۰۲۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر،

کابل: کمپیوتر فروشی الکاموي جاده نادر پشتون، مارکیت الله نظرمنزل۲ دوکان ۲۳/. ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: کابل ده افغانان کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱ / ۰۷۵۲۲۲۲۲۲۲

ننگرهار: جلال‌آباد، چهل متره سرک، د سید اکرام دوکانونه، د ماشومانو زور محبس ته څېرمه د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر تیلیفون: ۰۷۰۰۶۳۲۴۸۰

جلال اباد- اسحاقزی مارکیټ، لاندې منزل، اصلاح افکار تلیفون: ۰۷۹۳۷۷۸۸۸۱

کندهار: نوی ښار، د هرات سرک، د سري جامع غرب طرف ته سوري مېنه د امام ابوحنیفه رح تعلیمي او کلتوري مرکز د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر تلیفون: ۰۷۰۵۲۳۰۵۸۳

لغمان: مهترلام ښار، حمزه مارکیټ تیلفون: ۰۷۷۵۶۷۶۰۹۹

هرات: سرک باغ آزادی، ابتدای جاده محبس ابن سینا انجمن اخلاق و معرفت شماره های تماس: ۰۴۰۲۳۷۰۱۲ - ۷۸۹۰۰۸۱۵۲

بلخ: گذر استالفی ها، عقب لیسهٔ خانه نور، دفتر ساحوی بلخ ۰۷۸۸۸۰۴۰۵۵

کندز: شهر کندز، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، مؤسسه تحصیلات عالی سلام ۰۷۸۷۷۰۳۷۲٤

بغلان: پلخمری، مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷ / ۰۷۷۷٤۷٦٤٦۹

لوگر: مرکز، مدینه مارکیت سرک مسجد جامع، کتاب فروشی سادات، سید عبدالحمید هاشمی، تیلفون: ۰۷۰۰۴۴۹۸۱

لوگر: محـــمدآغه، واغجان بـــازار، پهلوی کلنیک حسین خیل، تیلفون: ۰۷۷۵۴۱۳۸۷۶

پکتیـــا: د گردیـــز ښار، مرکـــزي چوک، د نـــی نمایـــندگی وحید الله: ۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست: افغان تاور شاته خوست مرکزي طبي لابراتوار دوهم پور د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر ډاکتر محمد گلاب: ۰۷۹۹۱۷۴۵۴۶ / ۰۷۷۷۱۷۴۵۴۶

تخار: بازارچه کتاب دکان مولوی حبیب الرحمن ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان فیض آباد: ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸ / ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴

زابل: قلات، عمومي جاده، د نجارانو کوڅه د غوثي رهنمای معاملات ترخنگ، شمیره: ۰۷۰۶۵۲۷۱۸۶--۰۷۷۳۵۸۰۲۰۹

فراه: ناحیه سوم، مقابل مسجد جامع قاضی، مرکز علمی و فرهنگی توحید شماره تماس: ۰۷۹۹۸۴۳۶۱۱

نیمروز: سرک ولایت، نا رسیده به قوماندانی امنیه، مرکز علوم قرآنی اعجاز، سید امیر قریشي: ۰۷۹۶۳۰۹۱٤۰

قیمت یک شماره ۱۰ افغانی

جمعیت اصلاح افغانستان

بخش فرهنگی و نشرات

هفته نامه اصلاح ملی

داسلام داصیل فهم منبر

Email:eslahmilli@gmail.com

مدیر مسؤول

محمد شعیب قریشي

اعضاء هیأت تحریر:

نقیب الله حمید
سردارمحمد دیندارخیل
رحیم الله حریفال

وحید الله مصلح
عزیز احمد حنیف

طرح و دیزاین: الیاس« نوری»

شماره مسئول توزیع: ۰۷۸۰۷۴۱۳۱۲

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001202080036
(افغانی)
آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001201080036
دالر امریکائی

سرمقاله

افغانستان نه

د پردیو د جګړو ډګر مه جوړوئ!

په تېرو ۱۵ کلونو کې چې د امریکا په مشرۍ د لسګونو هېوادونو پوځونه افغانستان ته راغلل، دا هڅه د معلومو کړیو له لوري ګړندۍ شوه چې د افغانستان د مختلفو قومونو، مذهبونو او سمتونو ترمنځ د د ښمنۍ اور لا پسې ژبغړانده کړي او په دې هڅه کې تر ډېره هم بریالي شول.

د ډېموکراسۍ تر نامه لاندې د توکمپالنې او راپارونې رسمي سیالۍ پیل شوې، د حق غوښتنې تر شعار لاندې د افغان ویشتنې لړۍ ګړندۍ شوه، د مذهب، سمت، ولایت او تر دې چې د ولسوالیو او کلیو په کچه د افغانانو د ویشلو لپاره مختلفې شوراګانې، ډلې او ټپلې جوړې شوې او دا ټولې د دې پرځای چې په رښتینې توګه د خلکو د حقونو او هوساینې لپاره کار وکړي، د کرکې، نفرت او دښمنۍ لپاره آوازونه اوچتوي او د مختلفو هېوادنو له لوري تمویل کېږي.

دا چې نن سبا په عراق، سوریه، یمن، لیبیا او افغانستان کې کومه لوبه روانه ده، دا نه کوم تصادف دی او نه هم یوازې د دې ځاینو د حالاتو غوښتنه، بلکې دا یوه یوه پلان شوې جګړه ده چې ګټې پکې د نورو خوندي دي، خو وژل کېږي پکې د دې هېوادونو خلک او ورانېږي پکې همدا هېوادونه. د دې جګړې غمیزه داده، د جګړې اصلي لوری پرځای ناست دی او یوازې ځارنه کوي او خپلې ګټې تر لاسه کوي، او جګړه ورته په نیابتي ډول د همدې هېوادو خلک کوي او په هغه او دغه نامه سره یو بل وژني.

دلته افغانستان هم د نورو د جګړو ډګر ګرځیدلی دی، امریکا له روسیې سره خپله سیالي دلته پالي، هند له پاکستان سره د جګړې لپاره هم همداځای غوره کړی دی، ایران له عربي نړۍ او په ظاهره له امریکا سره د دښمنۍ په پلمه دلته د افغانانو وینې تویوي چې په خواشینۍ سره زمونږ د حکومت او دولت واکدارن په دې لوبه کې داسې کمزوری چلند کوي چې په لوی لاس د جګړې دا ډګر لاپسې پراخه کوي او د افغانانو خپلمنځي اور لاپسې تازه ساتي.

د عاشوراء په ورځ چې په کابل او مزار کې د اهل تشیع د ویر پر غونډو چې کوم بریدونه تر سره شول او یا هم په ننګرهار کې پر مدرسه چې کوم برید و شو، دا ټولې د همدې جګړې یوه کړۍ ده او په دې سره دا هڅه کېږي ترڅو دلته د نورو جبهو تر څنګ خدای مه‌کړه د مذهبي جګړې ټغر هم خپور شي او په دې سره د غرب ستراتیژیکې ګټې نورې هم خوندي او دلته د پاتې کېدلو مهال یې لاپسې اوږد شي.

ساده پوښتنه داده چې په وار وار مو مطرح کړېده او هغه دا چې، له امریکا سره د امنیتي تړون ګټه افغانانو ته څه شی ده؟ که زمونږ حکومتي چارواکي وایي چې زمونږ امنیتي ځواکونه تمویلوي چې ډېرغټ لګښت لري، نو دا خپله د پوښتنې ځای دی، ځکه چې که دلته جګړه نه وي نو بیا زمونږ امنیتي ځواکونه دومره لګښت ته اړتیا نه لري او که د افغانستان په هره سیمه کې امنیت وي، بیا به دا هېواد پرخپلو پښو ودرېږي چې امریکا او دلته اخته ډېرې خواوې هېڅکله هم دا نه غواړي، جګړه به اوږدوي، په هغې به یوازې افغانان مري او دوی به یې د وژلو لپاره د مرستې په نامه له احسان سره وسلې او مهمات راکوي او مونږ به هم تربنه مننه کوو او د خپل هېواد هوا او ځمکه به دوی ته سپارو.

په دې کې شک نه شته چې په افغانستان کې جګړه هېڅکله هم د افغانانو نه ده او نه هم تربنه ګټه پورته کولای شي. دا د نورو جګړه ده چې پر مونږ را تپل شوې ده او دلته یې ورته د ګاونډیانو په مرسته پلمې برابرې کېږدي، او امریکا هم د همدې جګړې لپاره مرسته کوي ترڅو اوږده شي او تر هغو چې دلته امریکایي پوځونه شتون ولري، حالات به نور هم پسې خرابېږي او ښه بېلګه یې د امنیتي تړون له لاسیلک څخه وروسته د هېواد ترینګلي حالات دي.

مأموریت ناکام

نصیر احمد نویدی - رئیس شورای مرکزی جمعیت اصلاح

پانزده سال قبل، درچنین روز هایی قوای ائتلاف به رهبری امریکا، افغانستان را به بهانه‌ی سرکوب عاملین واقعه‌ی یازدهم سبتامبرمورد هجوم قرار داد. آن‌وقت مقدمات طوری چیده شده بود، که کسی نتوانست جرئت کند ازسردمداران قصرسفید بپرسد این هجوم چه اندازه قانونی است و چه نتایجی را برای منطقه ومردم افغانستان، به بار خواهد آورد؟ دراهداف علنی‌ای که برای این هجوم نظامی عنوان گردیده بود، سرکوب دهشت افگنی وتأمین امنیت، اعمارمجدد افغانستان و تحقق دیموکراسی و آزادی‌های مدنی در سر فهرست قرار داشت. آمریکائیان، بعد ازگذشت پانزده سال، حالا نیز خود شان‌را به این اهداف متعهد می‌دانند، چنانچه چندی قبل «مارک تونر» معاون سخن‌گوی قصرسفید در برابر خبرنگاران اظهار داشت: " ایالات متحده در قبال افغانستان تعهد دراز مدتی دارد، و ما با افغانستان در راه ساختن یک آینده‌ی بهتر باثبات، صلح آمیز، دموکراتیک، و مرفه، کمک خواهیم کرد."

رسانه‌های غربی و به تبعیت ایشان رسانه‌های داخلی، طی ۱۵ سال گذشته همواره درمورد دست آوردهای آمریکا در افغانستان از مبالغه کار می‌گیرند؛ در حالی‌که واقعیت چنین نیست و دست آوردهای حقیقی در مقایسه با ادعای بلند وبالای آمریکایی‌ها بسیار کم‌تر از آنچه است که نشان داده می‌شود. این در وضعیتی است، که ضرورت‌های اساسی ما افغان‌ها دو چیز بود: یکی خاتمه‌ی جنگ و تأمین امنیت، تا مردم ما با آرامش خاطر زندگی نموده ودیگرطعمه‌ی جنگ و نا امنی نشوند، و دیگری رفاه اقتصادی بود که فرصت‌های عادلانه‌ی تعلیم و کار بوجود آید تا جوانان ما با اطمینان به تعلیم و تحصیل پرداخته لقمه‌ی عیش حلال بدست آورده بتوانند.

اکنون که ۱۵ سال از حضور نظامیان خارجی در کشور می‌گذرد، متأسفانه هیچ منطقه و شهری در امنیت کامل قرار ندارد، وکم از کم در ۲۸ ولایت افغانستان به شکلی از اشکال، جنگ جریان دارد. همه روزه ده‌ها جوان ما تحت عناوین مختلف در کنار افراد بی‌دفاع ملکی، کشته می‌شوند. شرف، ناموس، مال و ثروت مردم در امنیت قرار ندارد و اختطاف و ترور در شهرهای بزرگ کشور نیز به وقوع می‌پیوندد؛ چه رسد به ولایات درجه دو و درجه سه. درهمین اواخر، هنوز هفته‌ای از امضای تفاهم‌نامه‌ی صلح میان حکومت افغانستان و حزب اسلامی افغانستان سپری نشده بود، که لهیب جنگ در ولایت کندز شعله ور گردید. دکاکین و مارکیت‌ها به آتش کشیده شدند، شهر از سکنه خالی شد و تعداد زیادی از جوانان، از هردو طرف کشته و زخمی شدند در حالی‌که تعداد کشته شدگان و زخمی‌های افراد ملکی نیز رقم درشتی را تشکیل می‌دهد.

ازلحاظ اقتصادی دسترخوان عامه‌ی مردم روز به روز خالی ترشده و جوانان ما بخاطرنداشتن مخارج تحصیلی و نبود فرصت‌های شغلی، راه فرار به اروپا را انتخاب نموده اند. بیش‌ترکمک‌های خارجی در موارد نمایشی و کوتاه مدت به مصرف رسیده و زیر بناهای کشور هم انکشافی نکرده است. در این میان، کشت و قاچاق مواد مخدر نسبت به ۱۵ سال پیش، ۱۰۰ مرتبه افزایش یافته و افغانستان از لحاظ فساد اداری هنوز هم در صدر جدول فاسد ترین کشورهای جهان قرار دارد.

طبیعی است که مسؤلیت برخی از این نارسائی‌ها را حکومت افغانستان طی پانزده سال گذشته تحمل می‌نمایند، اما بخش دیگر این نارسائی‌ها برمی‌گردد به پالیسی‌های کشورهای غربی درین کشور که همیشه درپی سیاست‌ها و منافع خود شان درین‌جا بوده اند و آبادی و استقرار حقیقی افغانستان برای شان اهمیتی نداشته است. مردم افغانستان بعد ازین‌که شاهد این همه تجارب تلخ، طی پانزده سال گذشته بودند، حالا از جامعه‌ی جهانی و در رأس آن آمریکا فقط یک توقع دارند و آن این‌که مارا در آوردن صلح و ثبات به کشور مان یاری رسانند. مردم افغانستان از آمریکا می‌خواهند تا آهسته، آهسته حضور نظامی ناکامش را درافغانستان، که یکی از عوامل اساسی استمرار جنگ درین کشور است، به صفر رسانیده در عوض همکاری‌های اقتصادی و سیاسی‌اش را مؤثرتر و گسترده‌تر سازد.

اعلان کمک ۱۵ ملیارد دلاری جامعه‌ی جهانی در کنفرانس بروکسیل نوید خوبی است برای مردم افغانستان؛ اما به شرطی‌که این کمک‌ها بطور شفاف و در جهت انکشاف بنیه‌ی تحتی کشور و اعاده‌ی صلح و امنیت بکار گرفته شود نه این‌که چون گذشته، بخشی از آن قربانی فساد جهت‌های داخلی و خارجی و بخش دیگر آن در پروژه‌های استهلاکی کوتاه مدت به مصرف برسد.

توقع مردم افغانستان اینست، که دولت‌مردان آمریکا پانزده سال بعد از حضور ناکام نظامی‌شان در افغانستان، بر سیاست‌های قصر سفید تجدید نظر نموده، برنامه‌های آینده را طوری عیار سازند، که هم به نفع آمریکا و تکس دهندگان آمریکایی تمام شود و هم باعث استقرار و تحقق صلح و ثبات در افغانستان گردد. توافقنامه‌ی اخیر صلح میان حکومت وحدت ملی و حزب اسلامی افغانستان، آغاز خوبیست جهت تقویت روند مصالحه‌ی ملی و افغانی کردن سیاست در کشور، امیدواریم جامعه‌ی جهانی صادقانه با ما همکاری نماید، تا این روند با ابتکارات بعدی حکومت و مخالفان ادامه یابد و ما در آینده‌ی نه چندان دور شاهد افغانستان با ثبات، آزاد و مرفه باشیم.

ژوندی دی وی افغانستان

کنفرانس بروکسل:

دست‌آوردهای حکومت و تعهدات جامعهٔ جهانی

مرکز مطالعات استراتیژیک و منطقوی

کنفرانس بروکسل برای کمک به افغانستان، در شهر بروکسل پایتخت بلجیم به تاریخ ۴ و ۵ ماه اکتوبر (۲۰۱۶) برگزار شد.

این کنفرانس پس از کنفرانس لندن (۲۰۱۴) مهم‌ترین کنفرانس جامعهٔ جهانی در مورد افغانستان است. جامعهٔ جهانی در این کنفرانس متعهد شد که تا سال ۲۰۲۰ میلادی، ۱۵,۲ میلیارد دالر به افغانستان کمک کند. هرچند، پیش از برگزاری این کنفرانس گزارش‌های به نشر رسیده بود که اتحادیه اروپا به شرطی به افغانستان کمک خواهد کرد که حکومت وحدت ملی به اقدامات لازم مبادرت کند تا هزاران پناهجوی افغان که عازم اروپا شده‌اند به کشورشان بازگردند؛ ولی خانم فدریکا موگرینی رئیس سیاست خارجی اتحادیهٔ اروپا این گزارش‌ها را نادرست خوانده و گفت که از نظر این اتحادیه، ارتباطی بین کمک به افغانستان و مسالهٔ مهاجرت وجود ندارد.

پیشینهٔ کنفرانس‌های بین‌المللی در مورد افغانستان، اهمیت کنفرانس بروکسل برای افغانستان، تاثیرات این کنفرانس روی وضعیت سیاسی و اقتصادی کشور و دست‌آوردهای حکومت در این کنفرانس، موضوعاتی اند که در اینجا مورد تحلیل قرار گرفته اند.

کنفرانس‌های بین‌المللی در مورد افغانستان

در یک‌ونیم دههٔ گذشته کنفرانس‌های متعدد بین‌المللی در مورد افغانستان برگزار شده است و پس از سرنگونی رژیم طالبان در افغانستان، حکومت جدید در کشور نیز در یک کنفرانس بین‌المللی (کنفرانس بن اول) بنیان نهاده شد.

در اواخر سال ۲۰۰۱ میلادی کنفرانس بُن اول در شهر بُن آلمان تدویر یافت که در آن روی ساختار حکومت جدید افغانستان و انتقال قدرت به این حکومت بحث و گفتگو صورت گرفت.

کنفرانس توکیو در جنوری سال ۲۰۰۲ برگزار شد و کشورهای شرکت‌کننده در این کنفرانس، تعهد کردند تا ۵,۴ میلیارد دالر برای بازسازی افغانستان بپردازند.

کنفرانس برلین در مارچ سال ۲۰۰۴ دایر گردید که جامعهٔ بین‌المللی تعهد ۸ میلیارد دالر را برای بازسازی افغانستان نمود و از جانب دیگر انتخابات ریاست جمهوری کشور نیز مورد حمایت جامعهٔ جهانی قرار گرفت.

در کنفرانس لندن که در فبروری سال ۲۰۰۶ برگزار شد به ارزش ۱۰ میلیارد دالر در راستای بازسازی، تأمین امنیت و حکومت‌داری خوب در افغانستان کمک شد. در این کنفرانس بیش از هفتاد کشور و سازمان بین‌المللی اشتراک ورزیده بود و "توافقنامهٔ افغانستان" مهم‌ترین سندی بود که میان حکومت افغانستان و جامعهٔ جهانی به امضا رسید. بر اساس آن سند، افغانستان متعهد به ایجاد ادارات پاسخگو و شفاف، رعایت حقوق بشر و مبارزه علیه فساد اداری گردید.

در ماه جولای ۲۰۰۷ در شهر روم پایتخت ایتالیا "کنفرانس بین‌المللی افغانستان" تدویر یافت و موضوع اساسی این نشست را بررسی حاکمیت قانون در افغانستان و اصلاح ساختارهای عدلی و قضایی این کشور تشکیل می‌داد.

نشست پاریس در ماه جون سال ۲۰۰۸ برای ارائهٔ برنامه پنج‌سالهٔ دولت افغانستان برگزار گردید و نمایندگان کشورهای شرکت کننده، تعهد نمودند تا ۱۰ میلیارد دالر برای افغانستان کمک نمایند.

کنفرانس بین المللی افغانستان در مسکو به تاریخ ۸ مارچ سال ۲۰۰۹ تحت عنوان "بحران افغانستان؛ سناریوهای ممکن انکشاف" برگزار شد و شرکت کننده‌گان در رابطه به مبارزه با تروریزم و قاچاق مواد مخدر و سایر موضوعات برای حل مشکل افغانستان گفتگو کردند.

کنفرانس بین المللی هاگ در مورد افغانستان با اشتراک بیش از ۷۰ کشور و نهادهای بین‌المللی بتاریخ ۳۱ مارچ ۲۰۰۹ در هاگ مرکز هالند تدویر یافت که مهم‌ترین هدف آن بازسازی و تامین امنیت در افغانستان بود.

در ماه جولای ۲۰۱۰ کنفرانس بین‌المللی کابل به اشتراک نماینده‌گان بیش از هفتاد کشور کمک کننده، سازمان‌های بین‌المللی و منطقوی و موسسات مالی جهان تدویر یافت و روی موضوعات حکومتداری خوب، مبارزه با فساد اداری و حقوق بشر تاکید صورت گرفت.

کنفرانس بین‌المللی دیگر در استانبول ترکیه در ماه نوامبر ۲۰۱۱ تحت عنوان «امنیت و همکاری در قلب آسیا» برگزار شد که در آن روی نقشهٔ عملی در زمینهٔ پیشرفت اقتصادی و امنیتی افغانستان پس از سال ۲۰۱۴ بحث صورت گرفت.

کنفرانس بین‌المللی بن دوم به تاریخ ۵ دسمبر سال ۲۰۱۱ در شهر بن کشور آلمان با حضور نماینده‌گان بیش از ۸۵ کشور و ۱۵ سازمان بین‌المللی دایر گردید و جامعهٔ جهانی تعهد سپرد که حداقل ۱۰ سال پس از خروج نیروهای بین‌المللی از افغانستان به کمک‌های شان به این کشور ادامه خواهند داد.

کنفرانس بین‌المللی شیکاگو به تاریخ ۲۰ و ۲۱ ماه می سال ۲۰۱۲ در شهر شیکاگوی ایالت ایلینوی امریکا دایر شد که رهبران بیش از ۵۰ کشور در آن اشتراک ورزیدند و سران ناتو در مورد کمک سالانهٔ ۴ میلیارد دالری به نیروهای امنیتی افغانستان و واگذاری مسوولیت‌های

امنیتی کل این کشور به افغان‌ها در نیمه سال ۲۰۱۳، به توافق رسیدند.
همچنان کنفرانس توکیو در ماه جولای ۲۰۱۲ برگزار شد و جامعه جهانی تعهد نمود که ۱۶ میلیارد دالر به حکومت افغانستان طی ۴ سال کمک کند که ۲ سال دورهٔ انتقال را نیز احتوا می‌کند.
در کل، کنفرانس‌های مذکور و سایر کنفرانس‌های بین‌المللی که در مورد افغانستان برگزار گردیده، ابعاد اقتصادی و امنیتی داشته است. کنفرانس‌های پیش از سال ۲۰۱۰ بیشتر روی کمک به بازسازی افغانستان تمرکز داشت و پس از آن انتقال مسؤولیت‌های امنیتی به افغان‌ها و وضعیت امنیتی کشور پس از خروج بخش بزرگ نیروهای خارجی از افغانستان را مورد بررسی قرار داده است. همه‌ی این کنفرانس‌ها برای افغانستان فوق‌العاده مهم بود.

حکومت وحدت ملی و کنفرانس‌های وارسا و بروکسل

پس از ایجاد حکومت وحدت ملی، کنفرانس لندن (۲۰۱۴) برای افغانستان تدویر یافت که در آن حکومت افغانستان طرح‌های خویش برای اصلاحات را ارائه نمود و با استقبال گرم کشورهای کمک کنندهٔ افغانستان روبه‌رو شد. در کنفرانس لندن ۵۹ کشور بر تعهد شان به حمایت از افغانستان تاکید کردند و از پروسهٔ صلح به رهبری افغان‌ها نیز حمایت کردند.
پس از کنفرانس لندن کنفرانس‌های وارسا و بروکسل مهم‌ترین کنفرانس‌ها در مورد افغانستان به شمار می‌رود. در کنفرانس وارسا حکومت افغانستان موفق شد تا تعهد کمک ۵ میلیاد دالری جامعهٔ جهانی تا سال ۲۰۲۰ را به دست آورد. تفاوت عمده میان این دو کنفرانس این بود که کنفرانس وارسا بیشتر روی سکتور امنیتی و نیروهای امنیتی افغان تمرکز داشت، ولی در کنفرانس بروکسل قضایای بازسازی افغانستان، رشد اقتصادی، مبارزه با فساد اداری، حقوق بشر و الحاق اقتصادی کشور مورد بحث قرار گرفت.
حکومت وحدت ملی امیدهای خویش را با این دو کنفرانس بسته بود، چون در این کنفرانس‌ها حکومت به حمایت جامعهٔ جهانی و تعهد کمک‌های کشورهای کمک‌کننده برای برنامه‌های اقتصادی خویش و تمویل نیروهای امنیتی تا سال ۲۰۲۰ میلادی، نیاز داشت.

دست‌آوردهای حکومت در کنفرانس بروکسل

کنفرانس اخیر بروکسل با شرکت نماینده‌گان حدود ۷۰ کشور و ۳۰ سازمان و نهاد بین‌المللی به منظور کمک به افغانستان در چهار سال آینده، برگزار شد.
در این کنفرانس سران حکومت وحدت ملی استراتیژی جدید "چهارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان" را به‌جای استراتیژی «انکشاف ملی افغانستان» که از سال ۲۰۰۴ الی سال ۲۰۰۸ و سپس از سال ۲۰۰۹ الی ۲۰۱۳ ادامه داشت، اعلام کرد. چهارچوب صلح و انکشاف ملی افغانستان، داشتن بودجه را اصل اساسی اجرای سیاست‌های بزرگ حکومتی می‌داند و جامعهٔ بین‌المللی نیز توافق کرده تا براساس این چهارچوب در چهار سال آینده کمک‌های مالی خود را عیار نماید و در عین حال، از خلای بودجه‌ای در این چهار سال جلوگیری شود.
در کنار این، حکومت وحدت ملی گزارش تعقیبی تعهدات کنفرانس لندن را نیز ارائه کرد. حکومت افغانستان در کنفرانس لندن تعهداتی در مورد حکومتداری خوب، مبارزه با فساد ادرای و غیره سپرده بود و در کنفرانس بروکسل در مورد افزایش عواید، مبارزه با فساد اداری، الحاق اقتصادی و صلح، دست‌آوردهای خویش را ارائه نمود که مهم‌ترین آنها توافقنامهٔ صلح با حزب اسلامی به شمار می‌رفت.
در مورد مبارزه با فساد اداری و حکومت‌داری خوب، برکناری ۶۰۰ قاضی و قاضیان همه ولایات، ۲۰ تن سارنوال و ۲۵ درصد کارمندان گمرکات، ضبط پاسپورت‌های بیش از ۱۰۰ مقام بلندرتبه، ثبت دارایی‌های ۹۵ درصد از مقامات حکومتی، ثبت ۶۰۰۰ جایداد، تایید حدود ۱۲۵۰ قرارداد و صرفه‌جویی ۲۲۰ ملیون دالر از جانب کمیسیون ملی تدارکات را به حیث دست‌آوردهای حکومت وحدت ملی در این عرصه ارائه کردند.
در عرصهٔ الحاق اقتصادی آغاز کار عملی پروژهٔ تاپی، امضای توافقنامهٔ پروژهٔ انرژی تاپ- ۵۰۰ میان ترکمنستان، افغانستان و پاکستان، افتتاح پروژهٔ کاسا- ۱۰۰۰، امضای توافقنامهٔ چابهار و آغاز تجارت از طریق راه‌آهن ترانسپورتی میان چین و افغانستان، دست‌آوردهای حکومت بود.
در سال ۲۰۱۵ نسبت به چند سال گذشته، برای نخستین بار عواید حکومت از هدف آی ایم ایف نیز بیشتر شد. آی ایم ایف در این سال به حکومت افغانستان ۲ میلیارد دالر را هدف عواید تعیین نموده بود، ولی حکومت افغانستان در این سال ۲۱۵۵ ملیون دالر عواید را جمع‌آوری کرده و به این ترتیب در این سال عواید حکومت ۲۲،۴ درصد نسبت به سال ۲۰۱۴ افزایش یافته بود. در سال ۲۰۱۴ حکومت موفق به جمع‌آوری ۱۷۹۰ ملیون دالر شده بود.
در عرصهٔ حقوق زنان، سه وزیر زن، ۹ معین زن، یک والی زن، معاون لوی سارنوالی، معاون شورای عالی صلح، دو عضو این شورا و چهار سفیر زن در تشکیل حکومت وجود داشت.
در بهبود وضعیت اقتصادی و زیربناها، بند سلما در هرات افتتاح شده است که ظرفیت تولید ۴۲ میگاوات برق و تأمین آب برای ۲۰۰ هزار جریب زمین را دارد. همچنان، میزان سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۲۰۱۴ میلادی ۵۱ ملیون دالر بود، ولی در سال ۲۰۱۵ به ۱۷۰ ملیون دالر افزایش یافته است. در کنار این، برای تقویت سکتور خصوصی و دخیل ساختن آن در اقتصاد کشور نیز تلاش‌هایی صورت گرفته است.
به دلیل آماده‌گی‌های حکومت به خصوص وزارت مالیه به کنفرانس بروکسل، حکومت وحدت ملی موفق به جلب کمک ۱۵،۲ میلیارد دالر جامعهٔ جهانی تا سال ۲۰۲۰ گردید. بریتانیا و هند یک یک میلیارد دالر، آلمان ۱،۷ میلیارد دالر، جاپان ۹۰۰ ملیون دالر، ترکیه ۶۰۰ ملیون دالر، پاکستان ۵۰۰ ملیون دالر، عربستان سعودی ۱۰۰ ملیون دالر، ناروی ۷۸ ملیون دالر تعهد کمک به افغانستان کرد.

تاثیر کنفرانس بروکسل بر وضعیت کشور

حکومت افغانستان برای تامین هزینه‌های خویش به کمک‌های بین‌المللی وابسته است، از همین‌رو، این کنفرانس در عرصه‌های اقتصادی و امنیتی برای حکومت وحدت ملی از اهمیت زیادی برخوردار بود.
تعهداتی که در سال ۲۰۱۲ از جانب کشورهای کمک‌کنندهٔ افغانستان در کنفرانس توکیو شده بود، در سال ۲۰۱۶ به پایان رسید و حکومت افغانستان نیازمند حمایت مالی جامعهٔ بین‌المللی تا سال ۲۰۲۰ بود. از همین‌رو، کنفرانس بروکسل برای ادامهٔ حکومت وحدت ملی ارزش حیاتی داشت و حکومت نیز از مدت زیادی بدین‌سو آمادگی می‌گرفت.
در کنفرانس‌های وارسا و بروکسل جامعهٔ جهانی در عرصه‌های سیاسی، امنیتی و اقتصادی از حکومت افغانستان حمایت نمود که این حمایت جامعهٔ جهانی تا سال ۲۰۲۰ منبع عواید حکومت پنداشته می‌شود. حکومت وحدت ملی، با به دست آوردن این کمک‌ها در عرصهٔ اقتصادی پیشرفت‌هایی خواهد داشت.

سیکولریزم

څه ته وايي؟

ژباړه: عبدالفتاح جواد
مولانا مودودي (رحمه الله)

موجوده تهذیب چې د نړۍ ټول فکري، اخلاقي، تمدني، سیاسي او اقتصادي نظام پرې ولاړ دی، په حقیقت کې پر درېیو اصولو بناء دی، چې لومړنی اصل یې سیکولریزم یا بې دیني ده. او د هغه مطلب دا دی چې الله تعالی، د هغه د هدایت او عبادت معامله، یوازې د انسان تر فردي او شخصي- حد پورې ځانګړې شوې ده، او د فردي ژوند له کوچنۍ دایرې نه بهر، ټول معاملات د خالص دنیوي تصور پر اساس او د خپل فکر او سوچ له مخې، هر ډول چې وغواړو، پرمخ بوزو، په‌دې معامله کې به دا خبره یوې خوا ته پرېږدو چې (الله تعالی څه وایې؟ څه لارښوونه لري؟ او د هغه په کتابونو کې څه لیکل شوي دي؟).

په پیل کې خو دغه چلند لویدیځوالو د عیسویت د پاپیزم د له ځان نه جوړ شوي دین (Theology) نه د تیښتې پرمهال، چې د هغوی د پښو او لاسونو لپاره زنځیر ګرځیدلی وو، غوره کړ، خو وروسته بیا د ژوند په یوې جلا مفکورې بدل او د نوي نړیوال تمدني نظام د بنسټ لومړۍ ډبره وګرځید. تاسې به زیاتره دا جمله اوریدلې وي چې (دین د انسان او الله (جل جلاله) ترمینځ یوه شخصي- معاهده ده) دغه لنډه جمله اوس د نوي تمدن سرلیک دی چې تشریح یې دا ده چې که د چا ضمیر ګواهي ورکوي چې الله تعالی شته، او د هغه عبادت په کار دی، نو هغه دې په خوښۍ سره په خپل شخصي- او فردي ژوند کې د الله تعالی عبادت کوي، مګر له دنیا او ټولنیزو معاملاتو او چارو سره د الله تعالی او دین هیڅ کار نه شته.

د دغې کلمې پر اساس چې د ژوند کوم نظام جوړ شوی دی، نو په هغه کې انسان، د انسان اړیکه او د انسان او نړۍ ترمینځ اړیکې بیخي له الله تعالی او دین څخه آزادې دي، ټولنیزې چارې آزادې دي، تعلیم آزاد دی، اقتصاد او تجارت آزاد دی، قانون آزاد، پارلمان آزاد، سیاست او د هیواد واکمني ازاد، نړیوالې اړیکې ازادې، د ژوند په دې بې شمیره اړخونو کې چې څه کیږي،نو باید د خپلې پوهې، خوښې او نفساني غوښتنې پر اساس ترسره شي، دغه پوښتنه چې (آیا الله تعالی ددې چارو په اړه مونږ ته څه حکمونه لري او که نه؟) مطرحول نه یوازې دا چې ګنجایش نه لري، بلکې اصلا یوه غلطه او د ړوند اندی پوښتنه ده.

پاتې شوه د فردي ژوند خبره، نو هغه هم د بې دینه تعلیمي نظام او اجتماعیت د اغیز له مخې، د افرادو په معامله کې سیکولر شوی او لا هم سیکولر کیږي، ځکه چې د ډیرو لږو خلکو ضمیر اوس دا ګواهي ورکوي چې الله تعالی شته، او د هغه عبادت او بندګی په کار ده، په ځانګړې توګه هغه خلک چې اوس مهال د تمدن اصلي مخکښان او کارکړاندي دي، هغوی ته خو دین اوس یوه فردي او شخصي- معامله هم نه ښکاري، د هغوی شخصي- اړیکه هم له الله تعالی سره غوڅه شوې ده...

دا مفکوره چې د الله تعالی او دین اړیکه یوازې د انسان تر فردي ژوند پورې ده، بیخي یوه پوچه مفکوره ده، چې له عقل سره سر نه لګوي، ښکاره خبره ده چې د الله تعالی او انسان معامله له دوو حالاتو نه خالي نه‌ده، یا خو الله تعالی د انسان او د ټولو کایناتو چې انسان پکې ژوند کوي، خالق، مالک او حاکم دی او یا نه؟ که نه خالق وي، نه مالک او نه حاکم، نو بیا څه اړتیا ده چې په فردي او شخصي- ژوند کې ورسره اړیکه وساتو؟ دا خو ډیره بې کاره خبره ده چې د یوې داسې هستۍ سره اړیکه وساتو او عبادت یې وکړو چې هغه له مونږ سره هیڅ کار نه لري او پر مونږ هیڅ واک هم نه لري. (العیاذبالله)

او که الله تعالی په رښتیا زمونږ او ددې کایناتو چې په کې ژوند کوو، خالق، مالک او حاکم

وي، نو بیا خو دا هیڅ معنا نه لري چې د هغه (Jurisdiction) کار او اختیار دایره د انسان تر شخصي- ژوند پورې محدوده پاتې شي او له کومه ځایه چې د یوه جمع یوه، مساوي دوه انسانانو ټولنیزې اړیکې پیل کیږي، نو دده اختیارات او واک ختم شي، که دغه ویش او د اړیکو طبقه بندي په خپله الله تعالی کړې وي، نو بیا خو باید سند ولري او که نه نو انسان په ټولنیز ژوند کې له الله تعالی نه ځان بې پروا او بې نیازه کړی وي او خپل سري یې غوره کړې وي، نو دا بیا له خپل خالق، مالک او واکمن څخه څرګند او ډاګیز بغاوت دی، له دې بغاوت سره بیا دا دعوا چې په فردي او شخصي- ژوند کې الله تعالی او دین منو، هغه څوک کولی شي چې عقل یې له لاسه ورکړی وي، دا څومره پوچ تصور دی چې په تنها یوازې توګه، هر فرد د الله (جل جلاله) بنده وي، خو چې سره یو ځای شي او ټولنه ترې جوړه شي، نو بیا یې بنده نه وي، اجزاء چې وي، نو هر جزء بنده وي، خو چې کل شي، نو بیا بنده نه وي، دا نو داسې خبره ده چې یوازې لیونی یې تصور کولی شي.

بیا زمونږ سر په‌دې خبره ولې نه خلاصیږي چې که مونږ په خپل کورني ژوند او چارو کې، کلي او ښار کې، مدرسې، ښوونځي او پوهنتون کې، مارکیټ او بازار کې، پارلمان او حکومتي دوایرو کې، محاکمو او ریاستونو کې، پوځي قطعاتو او د پولیسو په حوزو کې، د جګړې په ډګر او د سولې په غونډه کې، الله تعالی او د هغه لارښوونو ته اړ نه یو، نو دا به کوم ځای وي چې مونږ ورته اړتیا ولرو؟ ولې داسې خدای ومنو او د داسې خدای عبادت وکړو، چې -العیاذبالله- یا خو دومره کمزوری دی چې د ژوند په یوه چاره کې هم زمونږ لارښوونه نه کوي او یا خو - نعوذ بالله - دومره ناپوهه دی چې په یوه چاره کې هم د هغه لارښوونه مونږ ته معقوله او عملي کیدونکې په نظر نه راځي.

دا خو د قضیې عقلي اړخ دی، که عملي اړخ ته یې نظر وکړو، نو نتایج یې ډیر ویروونکي دي. حقیقت دا دی چې که انسان په کوم اړخ او چاره کې له الله تعالی سره اړیکه پرې کوي، نو خامخا د هغه اړیکه له شیطان سره جوړیږي، د انسان شخصي- او یا فردي ژوند د هیڅ شي نوم نه دی، انسان یو متمدن موجود دی، او د هغه ټول ژوند په حقیقت کې ټولنیز ژوند دی، هغه د یوه پلار او یوې مور له ټولنیزې اړیکې نه پیدا کیږي، دنیا ته چې راشي، نو په یوې کورنۍ کې سترګې پرانیزي، چې په ښه او بد پوه شي، نو له یوې ټولنې، یوې قبیلې، یوه کلي، یوه قوم، او د تمدن، اقتصاد او له یوه سیاسي نظام سره یې اړیکه جوړیږي، نو د دغو بې شمیره اړیکو چې دی یې له نورو انسانانو او نور انسانان یې له ده سره لري، په سمولو پورې د یوه یوه انسان او په مجموع کې د ټولو د کامیابۍ او سوکالۍ انحصار دی، او دا یوازې الله (جل جلاله) دی چې د انسانانو د دې ټولو اړیکو لپاره صحیح، منصفانه او تل پاتې اصول او چوکاټونه بیانولی شي، او کله چې انسان له الله (جل جلاله) نه بې نیازه او خپلسری شي، نو هلته بیا نه سم اصول پاتې شي او نه هم انصاف او هدایت، ځکه چې له الله (جل جلاله) څخه پرته انسان ته له خواهش او ناقص علم او تجربې اخوا هیڅ هم نه پاتې کیږي، چې دی د لارښوونې او هدایت اخیستلو لپاره ور وګرځي.

نتیجه دا چې د کومې ټولنې نظام د لادینیت او دنیویت پر اصولو جوړ شي، نو هلته د خواهشاتو له مخې هره ورځ اصول او قوانین جوړیږي او ماتیږي. تاسې په سترګو وینئ، چې د انساني اړیکو په یوه یوه برخه کې ظلم، بې عدالتي، بې ایماني او خپل منځي بې باوري ځای نیولی او په ټولو انساني معاملاتو باندې فردي، طبقاتي، قومي او توکمیزې ځان غوښتنې مسلط شوې دي، د دوو انسانانو له اړیکې نیولې د دوو ملتونو ترمینځ اړیکو پورې، داسې اړیکه نه شته چې په هغې کې ستونزه وجود ونه لري، هر شخص، هرې ډلې، هرې طبقې، هر ملت او هر هیواد د خپل واک په دایره کې، څومره یې چې وس رسیدلی دی، په پوره ځان غوښتنې او خود غرضۍ سره د خپل مطلب لاس ته راوړلو لپاره یې قوانین او اصول جوړ کړي دي، او هیڅوک هم د دې پروا نه ساتي چې پر نورو افرادو، ډلو، طبقو، ملتونو او هیوادونو به یې اغیزې څنګه وي؟

یوازې یو طاقت به پروا ساتي او هغه هم بوټ، چیرته چې په مقابله کې د بوټ اندیښنه وي، هلته زیات اوږد شوی لاس او پښه یوه اندازه تمیدای شي، خو ښکاره خبره ده چې بوټ، د پوهې او انصاف لرونکې نړۍ نوم نه دی، بلکې هغه د ړانده طاقت نوم دی، نو ځکه خو د هغه د زور په وسیله توازن نشي- منځ ته راتللی، د چا چې بوټ قوي وو، هغه په هغه پیمانه نور نه ایساروي ، کوم ځای کې چې د هغه حد او پوله وي، بلکې هغه په خپله له خپل ټاکلي حد نه پښې وباسي، نو د بې دینۍ او دنیویت نتیجه یوازې دا ده چې څوک هم هغه د کړندود او طریقه کار په توګه انتخابوي، سریله، بې مسؤولیته او د نفس غلام به وي، هغه که شخص وي، ډله وي، ملت وي، هیواد وي او که د هیوادونو مجموعه.

اجتماع شش روزه‌ی فهم قرآن

در ولسوالی خواجه بهاءالدین تخار

گزارش: امین الله حقانی

جمعیت اصلاح افغانستان، به سلسله‌ی فعالیت‌های دینی-تربیوی خویش، برنامه‌ی بزرگ شش روزه‌ی فهم قرآن‌کریم را تحت عنوان«هفته‌ی فهم قرآن» به همکاری دفتر ساحوی این نهاد در ماورای کوکچه برای نخستین بار در ولسوالی خواجه بهاؤالدین ولایت تخار، برگزارکرد.

این اجتماع بزرگ، که از تاریخ ۱۱ میزان سال جاری آغاز گردیده بود، تا ۱۶ میزان، موفقانه خاتمه یافت. این هفته‌ی فهم که با استقبال بی‌نظیر مردم محل و علمای دینی نیز رو به روشد، همه روزه صد هاتن از اهالی شریف ولسوالی خواجه بهاؤالدین درین اجتماع روحانی حضور به هم رسانیده و از فیوضات آن مستفید می‌گردیدند.

آخرین روز این اجتماع، با تلاوت آیاتی از کلام الله مجید توسط محترم قاری محمد فاضل انیس آغاز گردید؛ سپس محترم مولوی کفایت الله شکوری آمر مدرسه‌ی امام ابوحنیفه -رحمت الله علیه- درس حدیث را تقدیم نموده و بعدا شیخ القرآن مولوی صاحب عبدالصبور، آخرین درس این اجتماع را ارائه نمودند.

مولانا صاحب درآخرین درس خود ضمن ارائه‌ی درس به موضوع صلح و هم‌دیگر پذیری اشاره نموده آن‌را یگانه راه برای برون رفت از آفت‌ها ودسایس پیچیده‌ی سیاسی واجتماعی کنونی عنوان کردند.

اجتماع، بعد از مولوی نورالله نقشبندی اهداف و برنامه‌های کاری جمعیت اصلاح را به طور خلاصه به معرفی گرفته و سرانجام، این همایش قرآنی بعد از پاسخ به سوالات حاضرین و دعائیه‌ی خیر به پایان رسید. این اجتماع دینی و قرآنی، برای همه مشارکین اعم از علما، محاسن سفیدان، جوانان، خواهران و مادران ما چنان لذت بخش بود، که پیره زنان گوی سبقت را درین صحنه از همه ربوده بودند و خاطره‌ی را به حافظه‌ی معنا سپرد که برای تدویر همایش‌های مشابه لحظه شماری خواهند کرد.

کابل ښار کې د قرآن پوهنې

دوره ترسره شوه

گذارش: ثناء الله ابراهیمي

جمعیت اصلاح افغانستان د خپلو دعوتي پروګرامونو په لړ کې، د کابل په ۱۲ ناحیه احمدشاه بابا مېنې کې د قرآن پوهنې اووه ورځنی درس پیل کړ. چې لاندې موضوعګانې پکې په سمه توګه روښانه شوې:

د قرآن کریم حقوق، عصبیت او توکم پالنه، د مؤمن غوره ځانګړنې او اخلاق، د اولادونو روزنه، له وطن سره مینه، په ټولنه کې د مسجد او دیني عالمانو نقش او د آخرت یاد .

د قرآني درسونو دا اووه ورځنی دوره د تلې په لسمه د شنبې په ورځ پیل او د جمعې په ورځ پای ته ورسیده چې هره ورځ د سهار په ۵:۴۵ پیل او پر ۷:۰۰ بجو پای ته رسیده.

پروګرام چې د جمعیت اصلاح افغانستان د احمدشاه بابا مینې د سیمه ییز دفتر له لوري اداره کېده، د ښځو لپاره له پردې سره ځانګړی ځای په پام کې نیول شوی ؤ.

دغه اوونیز پروګرام چې د شیخ القرآن احمدالله مرشد صافي له لوري په مخ وړل کېده، د سیمې د اوسیدونکو، متنفذینو او علماو لخوا یې تود هرکلی وشو او د جمعیت اصلاح د ساحوي دفتر څخه غوښتنه وکړه چې دا او دې ته ورته اسلامي درسونه په احمد شاه بابا مېنه کې زیات کړي او په پای کې یې د هرډول همکاریو او ملاتړ څرګندونه وکړه.

د احمدشاه بابا مینې د علماو په استازیتوب شیخ القرآن احسان الحق حنیفی او د متنفذینو په استازیتوب قاضي عبد الجبار د دورې په وروستۍ ورځ د جمعیت اصلاح څخه د دا ډول برنامو د دایرولو نه مننه وکړه.

د قرآن پوهنې د دغه لنډ مهاله دوره کې هره ورځ سلګونو کسانو چې زیاتره یې ښځینه و ګډون درلود .

اړیکې: habibi@eslahonline.net

گلبرگهای ادب

د چای گټې

دچای داسې گټې کورنی گټورې کارونې شته چې نا اشنا بریښي، له هغو څخه:

- د مات نوک په درملنه کې یې په کار اچول دی، په داسې توگه چې د چای یو پاکټ د نوکانو په مزیل (لیری کوونکي) باندې لوند کړي نو سمدستي یې د مات نوک درد کراروي.
- د قالینې د نوي کولو لپاره کولی شې، د چای میده شوی پوډر په زوړ ځای و شېندئ، د لسو دقیقو لپاره یې پریږدئ، او تر دې وروسته یې په نور مال ډول جارو کړئ، نو چای به د قالینې تلف شوی مواد ځان ته کش کړی، لکه څرنگه چې غواړې چې قالینه عطري شي نو د چای میده شوي پوډر چې په یاسمین او خزامی خوشبویه شوی وي، وکاروئ.
- د لرگینو لوښو د جلا او ځلا لپاره د کیماوي پاکوونکو پر ځای باید له بورې پرته چای برابر کړئ، او بیا یې یخ او یوه تکه پرې لمده کړئ او پر لرگین لوښي یې کش کړئ؛ ځکه یوازې په چای کې موجود کاربون اکساید لرگي ته ځلا وربښي.
- د دې لپاره چې وریته او کباب غوښه تازه پاتې شي او زر پخه شي، څه وچ چای تر پخولو او کباب کولو وړاندې په غوښه و شېندئ، نو توپیر به ووینې چې څومره یې تازه ساتي او څومره زر یې پخوي؛ ځکه چای د غوښې به انساجو کې د پروتین د اجزاو په ماتولو کې کاري دی.
- د دسترخوان پر تکه دغوړیو د چاپونو د لیرې کولو لپاره دسترخوان په داسې لوښي کې ښکته کړئ چې له بې بورې گرم چای څخه ډک وي، او بیا یې لس دقیقې په گرمو اوبو کې ښکته کړئ، بیا به دسترخوان په ترمو اوبو پریمنځئ، دومره ده چې سپین د سترخوان بل رنگ ته اړوي.
- د دې لپاره چې سابه ډېر گټور او د کمکیانو لپاره ډېر خوندور شي، نو کولی شې څو پاکټه چای هغو اوبو سره چې دیگ کې دې ورعلاوه کړئ، چې سابه خوندور شي.
- د شونډوو د وچتیا او چاودیدو د مخنیوي په خاطر، دوه پاکټه عادي چای په یخچال کې د دوو دقیقو لپاره کښېږدئ او بیایې راوباسئ او په گوتو کې یې لږ وځبیښئ چې د یخچال د بخار نښتي څاڅکي ترې بیل شي، بیا هغه په خپلو شونډود نیمې دقیقې لپاره ومښئ، نو ډېر زر به چای د شونډو مړه انساج لیري او تازه به یې کړي.

د رنگینو معلوماتو څونډې

- سپوږمۍ زمونږله سیارې (ځمکې) څخه په خپل چاپیره مدار کې په کال کې ۲،۵ سانتي متره لیرې کیږي.
- کله چې یو فضایی ماکو د فضا په لور ځمکنی جوي پوښ څیروي، له هوا سره د تماس له کبله یې د بیرونی جسم حرارت ۱۲۶۰درجو ته رسیږي.
- نا اشنا او حیرانوونکی دا دی چې صرصور (د ورگې مور) چې کله د انسان له وجود سره تماس پیدا کړي خپل پټنځي ته زر ځي چې ځان پاک کړي.
- محار یا کوجکه (یو ډول بحري ژوي دي) په پیل کې خپل ژوند د نارینه په بڼه پیلوي، بیا ښځینه شي، او بیا وروسته بیرته نران شي.
- د بحر وری کله چې غمجن، دردمن او یا په خطر کې وي واقعي اوښکې تویوي.
- د بکتریاوو ډېر تیز ډول د خپل اوږدوالی په پرتله ۵۰ چنده خیز وهي، د یوې داسې پکې پر زور وړاندې ځي چې په یوه ثانیه کې ۱۰۰ځلي تاویږي.
- د الحفش (Acipenseridae) گرد ماهیان (چې له هغو څخه الکافیار په نامه هگی) وځي هغه چې په بریتانوی اوبو کې یې ښکار تر سره کیږي، اود بریتانیې د ملکې خاص ملکیت گڼل کیږي.

هغه پرنټر چې د ورقې له حجم سره سم اوږدیدای شي

پرنټر ته د تل لپاره زمونږ اړتیا شته، که د کار په ځای کې وي یا په کور کې وي، خو ستونزه د پرنټر په حجم کې پرته ده، چې هر یو د ځانگړې ورقې د اندازې لپاره برابر وي، د دې لپاره ډیزاین کوونکي نیوریت نیلسن (Navarrete Neilson)وپتیله په واړه حجم داسې پرنټر جوړ کړي چې د ورقې د حجم په اندازه اتومات اوږد شي او چاپ وکړي.

دغه نوی پرنټر د پیپ په بڼه دی، په میز زیاتې مساحې ته اړتیا نه لري، او همداراز د (LCD) په سکرین چې کوم لست ښکاري له هغه نه هم کولی شي چې ویې پلټي هغه چې په ټچ کار کوي، کله چې د ورقې اندازه وړه وي د رنگ خانې یو د بل شاته ځای په ځای کیږي او غټې ورقې لپاره د رنگ خانې په کتار برابریږي، مونږ ټول دغه ډول پرنټر ته سترگې په لار یو چې د ډیزاین له مرحلې څخه د جوړیدو پړاو ته راووځي.

(ژباړه: مولوي محمد امان رسولي)

کله چې میرمن غوسه شي

کیدای شي گیله وکړي، یا وژاړي، یا چپ شي، او یا یې غوسه وتوریږي، او ... دغه مهال هیڅ شی د هغې شعور او احساس نه‌شي انځورولی: نو دا خو سربښندنه کوي، باوري ده، پرې باورکیږي، ژغورنه کوي، پالنه کوي، او د دې په بدل کې له درناوي، درنښت او د احساساتو له مراعاتولو پرته نور څه نه غواړي.

نو له همدې کبله رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل« رِفقا بالقوَارير»[جامع الاصول](ښیښو یعنې ښځو سره په نرمه چلیږئ) او بیا یې وفرمایل:« اتقوا الله في الضعيفين المرأة الأرملة و الصبي اليتيم»[شعب الايمان](د دوو کمزو (کونډې ښځې او یتیم ما شوم) په اړه له الله جل جلاله نه و ډار شئ).

چلوونکی: عبدالرزاق حبیبي

و معلوماتی

رسول الله ویاران شان عاشورا را چگونه به استقبال گرفتند؟

جواب:
آنچه از رسول الله صلی الله علیه وسلم و یاران شان ثابت شده اینست که پیغمبر صلی الله علیه وسلم به خاطر بزرگ داشت نصرت حق بر باطل دي این روز که الله جل جلاله موسي را بر فرعون پیروزي بخشید و فرعون را در این روز غرق کرده است، و بخاطر آن به روزه گرفتن دستور دادند.
رسول الله صلي الله علیه وسلم خود شان در این روز روزه میگرفتند و صحابه را نیز به روزه گرفتن دستور داده اند.
اگر چه در بعض روایات امده است که پیش از اسلام قریش نیز در روز ده محرم روزه میگرفتند و در برخي از روایات امده است که قریش در جاهلیت گناه بزرگي را مرتکب شدند براي شان گفته شد که شما عاشورا را روزه بگیرد که کفاره گناه شما میباشد.
اگر چه در صحت روایات مشکلات دارد ولي انچه در احادیث صحیح امده است اینست که رسول الله صلي الله علیه وسلم در این روز روزه گرفته اند و یاران ایشان نیز روزه میگرفتند. دیگر کدام کار خاص و یا مراسم ویژه دیگري نه از رسول الله صلي الله علیه وسلم و نه از یاران ایشان به اثبات رسیده است.

جواب ابلهان خاموشی است

نقل است که شیخ الرئیس ابوعلی سینا وقتی از سفرش به جایی رسید اسب را بر درختی بست و کاه پیش او ریخت و سفره پیش خود نهاد تا چیزی بخورد . روستایی سوار سوار بر الاغ آنجا رسید .از خرش فرود آمد و خر خود را در پهلوی اسب ابوعلی سینا بست تا در خوردن کاه شریک او شود و خود را به شیخ نهاد تا بر سفره نشیند.
شیخ گفت: خر را پهلوی اسب من مبند که همین دم لگد زند و پایش بشکند. روستایی آن سخن را نشنیده گرفت، با شیخ به نان خوردن مشغول گشت. ناگاه اسب لگدی زد. روستایی گفت: اسب تو خر مرا لنگ کرد.
شیخ ساکت شد و خود را لال ظاهر نمود. روستایی او را کشان کشان نزد قاضی برد. قاضی از حال سوال کرد. شیخ هم چنان خاموش بود. قاضی به روستایی گفت: این مرد لال است؟ روستایی گفت: این لال نیست بلکه خود را لال ظاهر ساخته تا اینکه تاوان خر مرا ندهد. پیش از این با من سخن گفته.
قاضی پرسید : با تو سخن گفت؟
او جواب داد که: گفت خر را پهلوی اسب من نبند که لگد بزند و پایش بشکند. قاضی خندید و بر دانش شیخ آفرین گفت.
شیخ پاسخی گفت که زان پس درزبان پارسی مثل گشت: جواب ابلهان خاموشی است.
منبع: امثال و حکم علی اکبر دهخدا

در گذشته می افزودند ولی امروز از اسلام میکاهند

درگذشته میخواستند به امور عقیدتی فقهی و بسیاری از مسائل اسلامی بیفزایند و در عصر حاضر می کوشند تا از اسلام بکاهند و بساری از تعالیم و احکامش را حذف نمایند اسلامی می خواهند بدون جهاد، اسلامی بدون احکام، دیگر کسی خواهان سنگسار کردن زنا کار یا شلاق زدن شراب خوار و..... نیست.
اسلامی می خواهند که بسته به هیچ شرایطی طلاق و چند زنی دران نباشد، اسلامی بدون دولت و حکومت. در نظر ایشان حکومت چیزی است و دین چیزی دیگر یعنی همان سکولاریزم یا جدایی دین از سیاست برای اینکه حکومتی باشد که از دین دران خبری نباشد یا دینی باشد که کاری به حکومت نداشته باشد.
همه ی این ها تلاش هایی است برای کاستن از تعالیم اسلام و تهی نمودن ان از اصولش. اما ما همه ی این ها را رد می کنیم وهیچ زیادت و نقصانی را درحق اسلام روا نمی دانیم .
دکتور یوسف القرضاوی

"ای عمر! تو بی‌ارزش بودی"

بعضی اوقات حضرت عمر فاروق رضی الله عنه خسی در دست می‌گرفت و می‌فرمود: «کاش من این خس می‌بودم» و گاهی می‌فرمود: «کاش من از مادر متولد نمی‌شدم» یک بار مشغول کاری بود که شخصی آمد و اظهار داشت: فلان شخص بر من ظلم کرده است، شما با من بیایید و از وی انتقام بگیرید. ایشان به او یک شلاق زد و اظهار داشت: «وقتی که برای این کار تعیین شده تو در آن وقت مراجعه نمی‌کنی، حالا که من مشغول کاری دیگر شده‌ام نزد من آمده‌ای تا انتقام تو را از او بگیرم؟» آن شخص از آنجا رفت. ایشان فردی را به دنبال وی فرستادند و او را احضار کردند و شلاق را به دست او داد و فرمود: حالا از من انتقام بگیر. او عرض کرد: من برای رضای الله تعالی تو را بخشیدم. حضرت عمر رضی الله عنه به خانه آمد و دو رکعت نماز خواند و پس از آن چنین به خود خطاب کرد: ای عمر! تو بی‌ارزش بودی، خداوند به تو مقام و منزلت داد. تو گمراه بودی، خداوند تو را هدایت کرد. تو ذلیل و پست بودی، خداوند به تو عزت و شرف بخشید، و بر مردم حاکم قرار داد. حالا شخصی نزد تو آمده و از تو دادخواهی می‌کند و تو او را می‌زنی، فردای قیامت به بارگاه پروردگار خود چه جوابی داشت؟ تا مدت زیادی اینچنین خود را ملامت و نکوهش می‌کرد.
از کتاب حکایات صحابه یا حماسه سازان تاریخ

آیا حل مسئله‌ی کشمیر

با صلح افغانستان رابطه‌ی مستقیم دارد؟

گروپ رسانه ای اصلاح/ نعمت الله عزیزی

در این اواخر نماینده ویژه صدراعظم پاکستان در مسئله کشمیرسناتور مشاهد حسین سید در یک مرکز تحقیقاتی در امریکا گفته است که مسئله کشمیر با صلح افغانستان ربط مستقیم دارد و بدون حل مسئله کشمیر صلح در افغانستان نخواهد آمد وی ابراز کرده است: "جاده منتهی به صلح کابل از کشمیر می گذرد." این درحالیست که اخیراً تنش‌ها بین هند و پاکستان در کشمیر گسترش یافته است.

از سوی هم بعد از آن‌که حکومت وحدت ملی از عدم همکاری پاکستان در صلح افغانستان نا امید شد، چندین حمله‌ی خونبار در کابل و ولایات کشور صورت گرفت و در پی آن انگشت اتهام به جانب پاکستان اشاره رفت و روابط کابل و اسلام آباد هم وخیم‌تر گردید.

همچنان گسترش روابط تجارتی و اقتصادی افغانستان با کشورهای آسیای میانه و هند پاکستان را زیر فشار گرفته و در مقابل روابط کابل و دهلی جدید روز به روز گسترش می‌یابد که درین اواخر، هند چندین پروژه بزرگ را در افغانستان نیز، به بهره برداری سپرد و تعهد کمک‌های بیش‌تر را هم کرده است.

این‌که چرا بعد از سال‌های متمادی، پاکستان حل مسئله‌ی کشمیر را با صلح افغانستان مرتبط می‌داند، آیا پاکستان با این کار می‌خواهد فشارهای روز افزون جامعه‌ی جهانی و منطقه را کاهش دهد و برای به بیراهه کشاندن افکار عمومی در جهان تلاش دارد؟ و یا این‌که شدت جنگ‌های اخیر در افغانستان، با جنگ نیابتی هند و پاکستان که سال‌هاست از آن نام برده می‌شود ربطی دارد؟ و سرانجام افغان‌ها و جریان‌های وطن‌دوست در چنین حالت چه باید کنند؟ این و چندین پرسش دیگر را با کارشناسان و مقامات شورای عالی صلح مطرح کرده ایم که اینک تقدیم شما می‌گردد.

حل مسئله کشمیر و صلح در افغانستان؟!(پاکستان چه میخواهد؟)

صحبت‌های اخیر نماینده‌ی ویژه‌ی صدراعظم پاکستان در مسئله‌ی کشمیر که گویا تا وقتی که موضوع کشمیر حل نگردد صلح در افغانستان نخواهد آمد، به چه اهداف صورت می‌گیرد و پاکستان با این گفته ها چه می‌خواهد و این چه منطقی را باز گو می‌کند که صدها کیلومتر دورتر مسئله‌ی کشمیر به صلح افغانستان ربط داده شود؟

شهلا فرید استاد حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل: "پاکستان با مطرح کردن این مسئله می‌خواهد دیدگاه جهانیان در قبال خود را تغییر دهد. که در این اواخر پیش تمام جامعه‌ی جهانی، پاکستان به حیث کشور هراس افگن معرفی شده است و این ظن تقویت یافته است که آن‌کشور از مخالفین مسلح دولت افغانستان(طالبان) حمایت می‌کند و برای‌شان تجهیزات مهیا می‌کند و این یک امر ثابت شده است."

به باور خانم فرید، به همین اساس جهانیان خصوصاً آمریکا، کمک‌های نظامی و اقتصادی خود را با پاکستان به حالت تعلیق در آورده و یا هم قطع کرده است و از سوی هم تجاران افغان راه ترانزیت پاکستان را که افغانستان را به هند وصل می‌کرد، به فراموشی سپرده اند و راه بدیل آن (بندر چابهار) را استفاده می‌کنند بناء پاکستان به حاشیه گذاشته شده است.

این استاد حقوق تصریح می‌کند که پاکستان تلاش دارد تا دوباره محور دیدگاه جهانیان قرار گیرد و توجه آمریکا را نیز، به خود جلب کند.

همچنان خانم فرید، می‌افزاید که: گسترش روابط افغانستان با هند و امضای قرار دادهای مختلف و کمک‌های اخیر هند و تعهد کمک‌های بیشتر با افغانستان باعث شده است، که پاکستان مسئله‌ی کشمیر را به صلح افغانستان ارتباط بدهد.

این تحلیل‌گر و استاد پوهنتون کابل باور دارد که پاکستان به این نظر است: به هر اندازه‌ی که روابط اقتصادی، سیاسی و تجاری افغانستان و هند نزدیک‌ترشده وگسترش پیداکند، به ضرر پاکستان است و به همین اساس هم می‌خواهد تا مسئله‌ی کمشیر را در حال حاضر به حیث بزرگ‌ترین معضله در جهان مطرح کند.

دکتور عبدالباقی امین، رئیس مرکز مطالعات ستراتیژیک و منطقوی: "به نظر من هدف پاکستان اینست که در آن‌جا مسئله‌ی جنجالی با هند دارد و آن را دشمن خود تلقی می‌کند و باور دارد که هند این دشمنی را با پاکستان در افغانستان دنبال می‌کند و افغانستان میدان جنگ بین دو کشور است و این آن حقیقت را نمایان می‌سازد که پاکستان و هند هر دو به آن به همین نظر می‌نگرند و فکر می کنند که افغانستان میدان حل مسئله است."

به باور دکتور امین، گسترش روابط هند با افغانستان هم همین طور تلقی می‌شود که گویا همان مسئله و جنجال کشمیر دنبال می‌شود و طوری تعبیر می‌گردد که گویا سرحدات پاکستان از سوی افغانستان توسط گروه‌های مختلف به حمایت هند نا امن می‌شود.

ولی آقای امین معتقد است، که در این مسئله نقطه‌ی دیگری که به مداخله‌ی منفی پاکستان در امور افغانستان اشاره دارد، وانمود می‌سازد که اگر مسئله‌ی کشمیر حل نگردد، در افغانستان هم صلح نا ممکن خواهد بود.

آقای امین، تأکید می‌ورزد که به افغانستان ضرور است که خود را از جنجال‌های هند و پاکستان بیرون کند و روابط متوازن را با تمام کشورها طوری عیار کند که روابطش با بقیه کشورها صدمه نبیند؛ چون، افغانستان به همکاری‌های اقتصادی نیازمند است و این کمک ها را از هر کشوری که باشد جلب کند تا افغانستان از جنگ‌ها و رقابت کشورهای منطقه بیرون شود.

محمد اسماعیل قاسمیار مشاور و مسؤول روابط بین الملل شورای عالی صلح افغانستان:

"شبکه‌ی استخبارات پاکستان (آی ایس آی) و بعضی احزاب و مدارس تند رو در پاکستان از جنگ جاری و مخالفین مسلح دولت افغانستان پشتیبانی می‌کنند." وی می‌افزاید: این جنگ در افغانستان نه اساس شرعی دارد، نه اساس انسانی و نه هم اساس افغانی، که مخالفین مسلح هم‌وطنان خود(اطفال، زنان و ...) را به قتل می رسانند."

این مسؤول شورای عالی صلح افغانستان وابسته دانستن مسئله‌ی کشمیر با صلح افغانستان را جز بهانه جویی چیزی دیگری نمی‌پندارد و می‌گوید: حال که هند در بخش‌های مختلف با افغانستان همکاری وسیع دارد، پاکستان به همین خاطر مسئله‌ی کشمیر را با صلح افغانستان گره می‌زند تا افغانستان از هند بخواهد که مسئله‌ی کشمیر با پاکستان را حل کند.

آقای قاسمیار اضافه می‌کند: ما طرف‌دار حل تشنج‌ها بین تمام کشورها هستیم و هند و پاکستان با هم روابط و نشست‌های دارند و ما خورسند می‌شویم که تمام مشکلات بین کشورها رفع شود و روابط نیک داشته باشند تا همسایه داری و همگرایی در منطقه ایجاد گردد و این به نفع تمام منطقه خواهد بود.

آقای قاسمیار، در این مورد که مسئله‌ی هند و پاکستان چرا با صلح افغانستان که هیچ ارتباط با کشمیر ندارد مرتبط دانسته می‌شود؟ گفت: اگر به تاریخ مسئله‌های کشمیر و بعضی معاهدات چون:«گندمک و دیورند» که در دوره‌ی استعمار بریتانیا با افغانستان صورت گرفت، دیده می‌شود که بریتانیا مسئله‌ی کشمیر بین هند و پاکستان و مسئله‌ی دیورند بین افغانستان و پاکستان را طوری ساخته است، که همیشه کشیده‌گی‌ها در این منطقه وجود داشته باشد.

اما در پیوند به این، آقای قاسمیار تصریح می‌کند که حال زمان تغییر کرده است و جهان به دهکده‌ی تبدیل شده است که سرنوشت‌ها با هم گره خورده است. پس نباید به مسایل از دید استعماری چند صد سال قبل نگاه شود؛ بل، باید دیدگاه‌های امروز از آن زمان فرق کند.

از سوی هم این عضو شورای عالی صلح افغانستان از دولت می‌خواهد که از پاکستان در این مورد توضیحات بخواهد که چطور به یک‌بارگی بطور علنی مسئله‌ی کشمیر با صلح افغانستان ربط داده می‌شود تا دیده شود که استدلال و منطق پاکستان چیست؟.

شدت جنگ نیابتی بین کشورهای منطقه

اگر به وضعیت افغانستان نگریسته شود، آتش جنگ بیش‌تر و تند تر شده است و از سوی هم سال‌هاست که جنگ نیابتی هند و پاکستان در افغانستان یادآوری می‌شود، آیا اخیراً شدت جنگ در افغانستان با جنگ نیابتی هند و پاکستان و تنش‌ها بین این دو کشور ربطی دارد و یا عوامل دیگر باعث آن شده است؟

شهلا فرید استاد حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل می‌گوید: "باور ندارم که جنگ افغانستان گویا جنگ نیابتی هند و پاکستان باشد" زیرا به گفته‌ی وی، هند طرف این جنگ نیست و این مسئله را پاکستان به این خاطر بیش‌تر تقویت می‌کند که مناسبات بین افغانستان و هند گس‌ترش نیابد.

به گفته‌ی خانم فرید، پاکستان در جنگ‌های افغانستان مستقیماً دست دارد و باور دارد که صلح در افغانستان به نفع آن‌ها نیست بل، به نفع هند تمام خواهد شد و کشور هند هرگز نخواسته است که در جنگ نیابتی داخل شود.

خانم فرید با اشاره به کمک‌های هند با حکومت افغانستان می‌گوید که این کمک‌ها به تقاضای افغانستان صورت گرفته است و ما نیاز به کمک‌های هند داریم نه این‌که که هند، جنگ نیابتی را در افغانستان پیش ببرد و به نفع آن کشور هم نیست. اینجا تنها پاکستان تلاش دارد تا این دیدگاه را در افغانستان تقویه کند و مسئله‌ی کشمیر را دخیل در موضوع افغانستان بداند.

در رابطه به همین موضوع از دکتور عبدالباقی امین رئیس مرکز مطالعات ستراتیژیک و منطقوی پرسیدم، ایشان باور دارند که شدت اخیر جنگ در افغانستان بیش‌تر رویا رویی امریکا و روسیه را نمایان می‌سازد و محور جنگ نیابتی آنان را تقویت می‌کند؛ به نظر وی، امریکا می‌خواهد جنگ را به سرحدات روسیه گسترش دهد ولی چین و روسیه که اخیراً با طالبان تفاهم دارند می‌خواهند که طالبان در مقابل گروه‌های مخالف آن‌ها(داعش) تقویه شود تا جای آن را داعش نگیرد.

این تحلیلگر و کارشناس سیاسی همچنان به این نظر است: کشورهای که مخالف سیاست‌های امریکا در منطقه هستند،(چین، روسیه، پاکستان و ایران) تلاش می‌کنند تا در مقابل امریکا قرار گیرند و به گفته‌ی وی حتی روسیه تلاش می‌کند که در شمال افغانستان صفوف طالبان تقویت شود در غیر آن‌صورت جای آن را داعش می‌گیرد که روسیه آن‌را نسبت به طالبان برای خود خطرناک‌تر می‌پندارد.

به گفته‌ی این کارشناس سیاسی، روسیه و کشورهای مخالف آمریکا در حکومت افغانستان آن‌قدر توان‌مندی را نمی‌بینند که وضعیت را کنترول کند و به همین اساس به گروه طالبان دست می‌دهند که با تقویت آن جنگ در افغانستان تشدید شده است.

به نظر آقای امین بجای جنگ نیابتی بین هند و پاکستان حلقه‌ی گسترده تر است و هند و امریکا به یک سو و روسیه، چین، پاکستان و ایران در سوی دیگر قرار دارد.

افغان‌ها چه باید کنند؟:

حال که جوانب منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای مسئله‌ی جنگ در افغانستان بیش از پیش نمایان می‌شود و بیش‌تر دیده می‌شود که افغان‌ها در جنگ برای منافع کشورهای دیگر به خاک و خون کشیده می‌شوند؛ این مردم، جریان‌های وطن‌دوست و حکومت افغانستان چه باید کنند؟

باز هم بانو شهلا فرید استاد حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل باور دارد که حکومت با آنکه برای ختم جنگ در افغانستان کار می‌کند، بازهم آن‌قدر مؤثر نیست. خانم فرید به این نظر است: جریان‌های که در افغانستان شکل می‌گیرند جریان‌های نیستند که به سطح ملی برای ختم جنگ مؤثر باشند و امکانات آن‌ها بسیار ضعیف است چرا که به نظر استاد شهلا فرید چنین جریان‌ها به یک رهبر ملی ضرورت دارند که آن را رهبری کند؛ اما با تأسف وجود ندارد و جریان‌های که تشکیل هم می‌شوند، به زودترین فرصت منحل می‌گردند که همین‌ها خودشان باعث مشکلات دیگر می‌گردند.

این استاد حقوق با آنکه در اکثر گروه‌ها و جریان‌ها، کمبود رهبری واحد و مدبرانه را حس کرده است ولی ابراز امیدواری می‌کند که گروپ‌ها و جریان‌های مختلف منسجم شوند و برای کشور تصمیم واحد را بگیرند تا بتوانند رهبری مدبرانه را در تشکلات خود ایجاد کنند.

دکتور عبدالباقی امین رئیس مرکز مطالعات ستراتیژیک و منطقوی هم نظر مشابهی دارد و می‌گوید: نیاز جدی است که افغانستان از جنگ‌های نیابتی بیرون شود و به حکومت افغانستان ضرور است، قسمی که با حزب اسلامی افغانستان به راه حل دست یافت، به یک راه حل دیگر نیز فکر کند که سر انجام مشکلات با طالبان هم از طریق تفاهم بین الافغانی حل گردد.

این استاد پوهنتون تأکید می‌ورزد که باید افغان‌ها دیگر به این نتیجه رسیده باشند که دیگر معضله‌ی کشور از هر طریق ممکن، حل گردد و اراده‌ی خود را تثبیت کنند. به نظر آقای امین، اگر افغان‌ها به اراده‌ی خارجی‌ها تسلیم شون،د آن‌ها هرگز در افغانستان صلح و آرامی نمی‌خواهند.

باتوجه به این گفته‌ها در می‌یابیم، معضله‌ی افغانستان، به یک گفتمان بین الافغانی سخت نیاز مند است، تا به راه حل‌های سیاسی دیگر.

لېونی احتیاط!

زاهد جلالي

څو ورځې وړاندې یوه کلینیک ته تللی وم. ډاکټر د نوبت په انتظار کېناستم. انتظارخونه کې یو غټ انځور لګېدلی ؤ او د لاس وینځلو سمه طریقه په کې تشریح شوې وه. ما چې د دوی لارښوونې ولیدې، چورتونو کې ډوب شوم. هغه مهال رایاد شو چې د احتیاط له کبله عجبې وېرې او کرکې راچاپېر کړی وم.

زه دوه ځلې په یوې ناروغۍ اخته شوی وم، چې اوس یې «لېونی احتیاط» بولم. یو وارې په روغتون کې د یوه ملګري پوښتنې ته ورتلو. ما پر کتاره لاس ایښی ؤ، ملګري متوجه کړم چې مختلفو ناروغانو دلته لاسونه ایښي او بلا ساري مرضونه په کې دي. عجیبه اندېښنه راسره پیدا شوه. له هغې وروسته مې کله هم روغتون کې پر څه لاس نه دی لګولی، آن که به مې د کالیو څنډه هم چېرته ولګېده، له هغې به مې هم کرکه کېده او ډول ډول فکرونو کې به ډوب شوم. دا احتیاط ډېر پراخ شو. په موټر کې به مې چېرته لاس نه شو موښلی، د چا پر دروازه مې لاس نه ایښود، د پوهنتون د کافې پر څوکیو مې ناستې ته زړه نه کېده. دا احتیاط ډېر اوږدمهالی ؤ، لا یې هم ځینې اثرات شته.

یو بل وارې مې له یوه قصابه په وینو لړلې پیسې واخیستې. یوه مخلص ملګري راته کړه چې له دې پیسو سره باید احتیاط وشي، ځکه پیسې د هر چا لاس کې پرېوځي او د مختلفو ساریو ناروغیو د انتقال لامل کېدای شي، نو باید سړی محتاط وي. د پاملرنې دغه سپارښتنه هم د یوې ذهني ناروغۍ لامل شوه. کاغذي پیسې نن پر نړۍ واکمني دي او څوک چې ټولنه کې ژوند کوي نو حتمي به د ورځې څو وارې لاس پرې موښي. حتمي به چا ته څه ورکوي او څه به له چا اخلي.

دغه ډول سپارښتنې زما له پاره د ځان ساتنې پر ځای پر ناروغۍ بدلې شوې. نه به مې چېرته لاس ایښودلای شوای او نه به مې په پیسو لاس وهلو ته زړه کېده؛ خو ستونزه دا وه چې بله چاره نه وه. دغه مرض ډېر دوام وکړ، مګر ورو ورو یې اثرات کم شول.

کومې لارښوونې چې ډاکټران د لاس وینځلو او پاک ساتلو په تړاو لري، زما په نظر په یوه صورت کې ممکن دي، او هغه دا، چې سړی د ژوند نورو چارو ته شا کړي او ټول فکر دې ته محدود کړي چې لاس څنګه پاک وساتي او له جراثیمو څنګه خوندي پاتې شي. ممکن په دغه صورت کې هم سړی پوره ډاډه نه وي چې ځان یې په مکمله توګه ساتلی.

خو موږ انسانان یو. ټولنیز مخلوقات یو. په یوازې ځان چېرته نه شو اوسېدلای او که ټولنه کې اوسېږو، له خلکو سره به راکړه ورکړه کوو او راکړه ورکړه کې دغه اصول نه شي ساتل کېدای. که څوک ډېر دقیق وي او غواړي ټولنه کې هغسې ژوند وکړي چې ډاکټران یا طبي اعلانات یې سپارښتنه کوي، له هغه بیا کندوزی کاکا جوړېږي.

کندوزی کاکا زموږ ګاونډي ؤ. عمر یې تر اتیاوو کلونو پورته ؤ. هغه به له چا سره په لاس روغېږ نه کاوه. که به څوک ورسره مخامخ شو، یو متر لرې به ودرېد، لاس به یې پر سینه ونیو او په ډېر احترام به یې روغېږ کاوه. د خپل کور ور یې په پښه تېل واهه او که به کلپ ؤ، نو لمن به یې له لاسه راتاو کړه او ور به یې خلاص کړ. د چا د لاس اوبه یې نه څښلې، آن د خپلې کورنۍ د غړو له لاسه. کله به یې اوتو کړي کالي پر ځان نه وو، ځکه چې له وینځلو وروسته به یې په یوه ځادر کې کلک وتړل تر څو له نورو شیانو سره له لګېدو لرې وي. هغه به خپلې کوټې ته د کورنۍ د غړو په ګډون نور څوک نه ورپرېښودل. کله که به برقي راغی، د هغه پر چپرکټ د لګېدو په صورت کې به یې بې دربغه پوچې ورته وویلې... دغسې ژوند له لېونتوبه کم نه دی او هغه کسان چې یې کوي، ډېر ملامت هم نه دي، ځکه دوی اصلا احتیاط کوي او ځان له ستونزو ساتي، خو د دوی ستونزه له متوقعې ستونزې غټېږي او احتیاط په لېونتوب او ناروغۍ بدلېږي.

په ژوند کې پر انسانانو دغه ډول تجربې لرې یا ډېرې تېرېږي. ځینې په کې مخکې ځي او غرقېږي، خو ځینې بیا متوجه کېږي او له ستونزې ځان وېستلای شي.

زه، د داسې چا په توګه چې د دغې ناروغۍ یوه دوره مې تېره کړې، په دې باور یم چې ښه علاج یې د اسلامي لارښوونو تعقیبول دي. اسلامي ټولنیزو لارښوونو کې، د دغې ناروغۍ علاج درې پړاوه لري: پاکوالی، اذکار او توکل.

پاکوالی اسلام کې ستایل شوی. د الله رسول د پاکۍ ښه نمونه ده او د پاکوالي له پاره ډېرې لارښوونې شته؛ خو ژوند دومره پېچلی دی او مکروبونه دومره پراخ دي، چې یوازې احتیاط ستونزه نه شي حلولای.

د سبا او ماښام اذکار د «مسلمان کلا» بلل کېږي. یعنې څوک چې دغه دعاګانې لولي، له ستونزو او بلاوو داسې خوندي کېږي، لکه سړی چې په کلا کې له دښمنه خوندي وي. دغه دعاګانې ډېرې دي، خو یوه کې یې دغه الفاظ راځي: «د خدای د کلماتو په واسطه، له ټولو هغو څخه پناه غواړم چې خدای پیدا کړي».

ساینس اوس موږ ته ښکاره کوي چې څه چې موږ په خپلو سترګو وینو، تر دې ډېر څه غایب دي. ډېر مکروبونه او جراثیم په سترګو نه لیدل کېږي. موږ یوازې ستر مصیبتونه وینو، مګر اکثریت مو له سترګو چپ دي. خو دا هر څه خدای خلق کړي او د هغه په امر دي. د سبا و ماښام دوعاوو کې انسان له ستونزو، هغه چې لیدل کېږي او که نه، خوندي کېږي. دې کې د انسانانو، پېریو، حشرانو او نورو بلاوو له ستونزو سړی خوندي وي. دا د انسان د ساتنې له پاره اساسي دي.

دغه راز، توکل په اسلامي سیکالوژۍ کې ډېر مهم دی. انسان چې شپه او ورځ له ستونزو او بلاوو سره لاس او ګرېوان دی، له توکل پرته بله چاره نه لري. د ډاکټر مصطفی محمود خبره، انسان په خپل بدن کې د مرګ او ژوند د جګړې شاهد دی. هره شېبه د انسان په وینه کې په ملیونو حجرې له منځه ځي او ملیونونه نورې راژوندۍ کېږي. انسان د مرګ او ژوند په مقابله کې ګیر دی. لومړی ژوند زورور وي، خو په پای کې مرګ غالب شي. په دغه ډول حالت کې د توکل شتون انسان ته ډاډ ورکوي او ژوند کې آرامي راوستلای شي.

لنډه دا چې د اندېښنې او «لېوني احتیاط» د ستونزې د حل له پاره درې پړاوه اساسي دي. لومړی باید انسان احتیاط وکړي او خپله او شاوخوا پاکه وساتي. دویم، باید ورځني اذکار-چې له هرې پټې او ښکاره بلا انسان ساتي- هېر نه کړي. او دریېم دا چې د احتیاط او اذکارو ترڅنګ، باید پر الله جل جلاله توکل ولري او پر دې ځان قانع کړي چې څه چې خدای لیکلي وي، د هغې مخه بل ځواک نه شي نیولای. دا د «لېوني احتیاط» آسانه حل دی.

تراژیدی خون‌بار کندز

و پهلوهای نا گفته‌ی جنگ در افغانستان

۱/۱

عبدالوهاب هائد

کندز، ولایتی که درگذشته های تاریخ، با تولیدات زراعتی؛ چون: پنبه، گندم، برنج، خربوزه، تربوز و بادام شهرت داشت؛ درین اواخر باتبدیل شدنش، به جغرافیای جنگ و کشتار، به سرزمین آشوب خیز و جنگ و وحشت شهره گشته است. ولایتی که از هرتبارو قوم و زبان و حتا مذهب را درخود جای داده و مردمش، در تدین و اخلاص‌مندی، جوان‌مردی و سخاوت نام بردار بود، امروز ویرانه‌ی بیش نیست؛ ولایتی که قسمت بزرگی از غله‌جات و مواد ارتزاقی در کشور را تأمین می‌کرد، امروز مردمش فریاد و واویلای گرسنگی و بی نانی بلند کرده، و از خانه بردوشی و آوارگی ناله‌ی حزین سرمی‌کنند؛ کودکانش با لب تشنه و شکم گرسنه، فاصله‌های دوری را برای رهایی از چنگال هیولای جنگ و نجات جان شان پیاده طی می‌کنند. مردمی‌که صدها گرسنه را نان می‌داد و هزاران بی لباس را لباس، امروز اجساد قربانیان شان در اسفبارترین وضعیت، بر روی جاده‌ها افتاده است، یارای برداشتنش را ندارند و همانند روز محشر همه فریاد وانفسی سرمی‌دهند و به هر وسیله‌ای از میان آتش پا به فرار می‌گذارند. کندزی که جمع و جوش بازارش در شمال و شمال‌شرق افغانستان شهره بود و به صفت گدام شمال‌شرق محسوب می‌گردید، امروز بجز دود و باروت و انفجار، چیزی را گواه نیست؛ امروز کندز، نه شهر زیست و زندگی؛ بل شهر هیولای وحشت، شهر ستم و بیداد، شهر جنگ و کشتار و شهر خون و مرگ است. دیدن هرتصویری از کندز امروز، صحنه‌های مهیب و جان‌کاه الم و درد را در اذهان تداعی می‌کند و هر قلبی را به سوز می‌آورد. کندزی که علاوه بر مصایب جاری در آن، از تراژیدی خونین سقوط سال قبلش تازه یک سال سپری شده بود، که بار دیگر غمبار ترین وضعیت را در پی یک حمله‌ی تهاجمی طالبان و دفاع متقابل نظامیان کشور، از دو هفته بدین‌سو متحمل می‌شود.

آری! این است حال کندز و کندزیان، این است شهر خوبی‌ها که به ویرانه‌ی جغد نشین مبدل گشته است. حالا پرسش اینجاست که چرا کندز به این وضعیت اسفبار گرفتار است و چرا تاریخچه‌ی کندز را درین اواخر با جنگ گره می‌زنند، چرا مردمی با آن همه خوبی و غرور و جوان‌مردی، مستحق زندگی نباشند و ازچه رویی بر تقدیر شان، جنگ و خون و آوارگی را مقدر می‌دانند؟! عوامل و انگیزه‌های این همه نا بسامانی درین ولایت چیست؟ چرا جلو این همه ناامنی و قتل و کشتار درین شهر گرفته نمی شود؟ و ده‌ها چرای دیگر که با وضعیت کنونی کندز پیوند دارد و کسی هم پاسخی روشنی به این چراها نه تا اکنون داده است و نه هم آماده است که بدهد.

برهمه‌گان معلوم است، افغانستان کشوریست که بیش‌ترین تجاوزات، جنگ‌ها، مظالم، قربانی‌ها و عقب‌گردهای سیاسی و اجتماعی را ثبت تاریخ دارد و با وصف داشتن تاریخ خیلی قدیمی و به تعبیری عده‌ی زیادی از صاحبنظران پنجهزار ساله‌اش، بازهم از مصایب روزگار بی نصیب نبوده و نسبت به هر بوم و بری، در آتش تحولات گرم نظامی، دست و پنجه نرم کرده است و نه تنها ولایتی چون کندز، که هر گوشه و کنار این مرزوبوم، گواه بیداد، رنج، الم و جنگ و کشتار بوده و غبار حزن و اندوه از آسمانش فرو می‌ریزد.

با آنکه همه افغان‌ها اعم از سیاست‌مداران، ادبا، روحانیون، مؤرخین و جامعه شناسان، یک دست و یک صدا، از گذشته‌ی تاریخی پر افتخار این سرزمین و این مردم سخن می‌زنند و دفع تجاوزات، استقلال و آزاد منشی را با فطرت این قوم پیوند می‌دهند، باز هم دیده شده است که لشکرکشی‌ها و هجوم‌های مرگ‌بار بیگانگان، هم‌دیگرستیزی‌های داخلی، برادرکشی‌ها و تضادهای قومی و قبیلوی، قسمت اعظمی از تاریخ این سرزمین را شکل داده و برچهره‌ی افتخارات این سرزمین، هبا ریخته است.

حملات هوایی آمریکا به افغانستان، به منظور فروپاشی نظام طالبان درکشور، در بهای خون چندین هزار انسان این سرزمین، با به آزمایش گرفتن انواع و اقسام تسلیحات جنگی آزموده ناشده‌ی آمریکایی که منجر به فروپاشی نظام طالبان و تشکیل اداره‌ی مؤقت به رهبری حامد کرزی شد، نیز بخشی از همین تاریخ است و نسل‌های بعدی شاید هم به آن افتخار کنند و یاهم آن را لکه‌ی ننگ دیگری برجبین تاریخ بشمارند.

به هرحال: بعد از فروپاشی نظام طالبان و آمدن و جابجاشدن هزاران نیروی خارجی ازچندین کشور جهان، درنخست تحت نام قوای حافظ صلح، بعد آیساف و سپس هم ناتو و تدویر کنفرانس «بن» به منظور تشکیل اداره‌ی جدید بعد از طالبان در افغانستان، شاید عده‌ی زیادی از مردم به این باور بودند، که آرامش و رفاه به کشور برگشته، صدای گلوله خاموش و ناقوس جنگ دیگر فریاد خونباری نخواهد داشت؛ اما دیده شد که حدس و گمان‌ها گونه‌ی دیگری از آب بدرآمد و همه چیز، خلاف تصور ثابت شد.

چیزی که از انتظار مردم به دور بود و حتا شاید گاهی هم تصور این نمی‌رفت که وضعیت بصورت ۱۸۰ درجه‌ای تغییر بپذیرد و بازهم، بازار سیاست‌های مغرضانه و جنگ و خانه سوزی‌ها گرم و گرم تر شود؛ اما چرا این‌گونه شد؟

پهلوهای ناگفته‌ی جنگ در افغانستان

بدون شک، همیشه جنگ و اختناق و قیام و مخالفت در یک کشور، ناشی از یک سلسله عوامل و انگیزه‌های بسترسازی است، که در آفرینش و شکل دهی جریان‌های مخالف و تولید آشوب و افتراق نقش برجسته دارند و این عوامل و انگیزه‌ها در کشور ما، که در بسیج دوباره‌ی طالبان و تشدید جنگ‌ها در سراسر کشور، به ویژه کندز و برخی از ولایات دیگر اثر گذار نیز بودند، به دو دسته‌ی داخلی و خارجی تقسیم می‌گردند که ما درین مبحث عوامل از دیاد جنگ و انگیزه های خصم آفرین در افغانستان را از هردو بعد داخلی و خارجی از آغازشکل گیری دولت پساطالبانی در افغانستان تا این‌دم، به بحث می‌گیریم:

نخست، عوامل داخلی جنگ

- به گزارشی که سایت خبری خامه پریس از قول هیئت حقیقت یاب مؤظف از سوی ریاست جمهوری افغانستان منتشر کرده بود، نیروهای خارجی ضمن این‌که، درجنگ‌های که درقرا و قصبات افغانستان، بدون هماهنگی با نیروهای افغان انجام می‌دادند، هیچ‌گونه نزاکت و انصاف را در مصاف‌های جنگ رعایت نمی کردند؛ بل، زندان‌های تحت اداره‌ی شان درافغانستان، که پس از فروپاشی طالبان، از اسرای جنگی و مظنونین و متهمین پر شده بود، خلاف موازین حقوق بشری، از سوی نظامیان آنان و بعضاً افغان‌ها، به شکنجه گاه‌های اسیران و مظنونین مبدل شده و این درحالی بود، که زندان های داخلی نیز وضعیت چندان خوبی نداشتند و هزاران زندانی که گرفتار می‌شد، تا ماه‌ها در بلاتکلیفی به سربرده و به دوسیه‌ها و دعاوی شان پرداخته نشده و عمدتاً این دعواها بابت فساد موجود در ادارات، به تأخیر افتیده است، که این خود می‌تواند به پروسه‌ی حریف پروری در افغانستان کمک کند.
- کمک‌های اقتصادی که از سوی کشورهای هم پیمان صورت می‌گیرفت، عمدتاً میان تکه داران خارجی و تاجران کرسی نشین افغان تقسیم شد و در هیچ استقامتی که بتواند در درازمدت نفعی را به مردم افغانستان مرتب کند مصرف نشد و کمترین کار زیر بنایی هم در کشور صورت نگرفت؛ حتا در بخش نیروهای نظامی که اسلحه‌ی درست و تجهیزات لازم را نیز نتوانستند با استفاده از ملیاردها دالر کمک خارجی بدست بیاورند.
- فساد در محاکم، برفیصله ها سایه افگنده و زمینه را برای مراجعه‌ی مردم، به محاکم قومی و بعداًهم به محاکم طالبان مساعد ساخت که چندین مورد ازین محاکم، در ولایات بادغیس، فاریاب، کندز، خوست و هلمند نیز توسط رسانه‌های تصویری به نشر رسید.
- اربکی سازی و یا تجهیز و تسلیح افراد مسلح، بیرون از چارچوب نیروهای دفاعی و امنیتی، آن‌هم بگونه‌ی که این اربکی‌ها را از بقایای همان نظام ملوک الطوایفی حکومت پس از جهاد و افرادی که به هیچ نوع نورم اجتماعی‌هم پابند نبودند، تجهیز کردند. عمده ترین این قشر(نیروهای اربکی) کسانی بودند، سالیان متمادی از میله‌ی سلاح و فشار و زور تغذیه کرده بودند و اکثراً با سابقه‌ی جرمی شان بدون این‌که تصفیه حسابی با آن‌ها شده باشد، دوباره مسلح شدند و با استفاده از نیاز موجود و وضعیت نا بهنجار مملکت، دست به عقده گشایی زده، جرم وجنایات جریان جنگ‌های ذات البینی را احیا کردند که این فشارها در نتیجه خود به خود واکنش زا شده و به تولید گروپ‌های تازه‌ی و فادار به طالبان انجامید.
- در بخش اردو و پولیس، پیش از این‌که به یک تشکیل حقیقی پرداخته شود، تشکیلات خیالی جای اردوی اصیل را پر کرد و هر قوماندان و رئیس و وکیل چندین تن و حتا چند صد تن از افراد را در وزارت‌های داخله و دفاع راجستر کرده و بنام شان سلاح، معاش و اعاشه گرفتند؛ که در نتیجه از اردو منبع سود جویی‌های مالی ساختند و حتا تاهمین چند روز پیش که پس از افشا شدن، این معضله توسط خود دولت به خورد رسانه‌ها داده شد.
- مبارزه با تروریزم، پیش‌تر از این‌که یک هدف خالص نظامی-جنگی می‌بود، متأسفانه به یک پروژه‌ی منفعت زا و سود آور در میان کارگزاران سیاسی افغانستان و حتا سران نظامی تبدیل شد و عمدتاً از طریق همین پروژه به اکمال اقتصادی خویش پرداختند.
- قانون اساسی، که از دید قانون دانان و سیاست‌مداران مان وثیقه‌ی ملی پنداشته می‌شود و همیش بر ارج گزاری و تعمیل آن تأکید صورت می‌گیرد، از اجرا در اکثر موارد باز مانده و حتا قوانین استخراج شده از آن هم، فقط بالای رعایای فقیر قابل تطبیق است و طبقه‌ی حاکم از قبول آن طفره رفته بر نقض آن بیش‌تر فا فشردند.
- با اتکا به اصل بازار آزاد، سرمایه‌ها در افغانستان، در دست چند سرمایه داری که رابطه‌ی محکم با اهرم قدرت داشتند، انحصار گردید؛ فابریکه ها از حالت ملی به حالت انحصاری تبدیل شد، زیر بناهای اقتصادی ساخته نشد، کرسی نشینان هم مدیرشدند وهم سیاست‌مدار و هم تاجر و مردم هم زندگی زیر خط فقر را با سختی تحمل کردند و خلاف انتظار شان که باید صاحب کار و برنامه‌می‌شدند، بی کار و بی روزگار ماندند.
- برخلاف اصالت فطری مردم و میزان بلند انگیزه‌های مذهبی حاکم درجامعه، هیچ‌گونه قید وسانسوری برای هیچ‌یک از برنامه‌های که از هرکشور و یا شبکه‌ی در داخل افغانستان به نشر رسید، وضع نشد و هرکس هرچه خوش داشت

درین کشور بی بام و در، به منصه‌ی اجرا گذاشت و افزون براین، بـه اکثـری از رسـانه‌هـای تصـویری و صوتی و حتا جریان‌ها و نهادها اجازه داده شـد، تـا تحت نام دیموکراسی بـه تبلیـغ و تـرویج ابتـذال و برنامه‌های منافی اخـلاق در کشـور پرداختـه و بـر دهل منافع سرمایه داران غربی هـر چـه توانسـتند بکوبند؛ تا آنجا که هیچ حرکت مدنی و موعظه‌های اخلاقی داعیه داران دین هم در کاهش آن اثر گذار واقع نشد؛ چون یکی از ویژگـی‌هـای مهـم نهـی از منکر، وابستگی آن با قدرت اجرائی دولت است.

- خطوط سیاست خارجی نظام، ترسیم ناشـده بـاقی مانـد و در داخـل هـم سیاسـت داخلـی منقـبض و منحصر به طبقات، حکم‌فرما شد و طبقـه‌ی حـاکم در اجرای هرنوع امـری و لـو باقیمـت نقـض ده‌هـا ماده‌ی قانون اساسی و چندین قوانین دیگـر و حتـا پامال شدن حق دیگران، خـود را مختـار و مسـلط دانستند. گذشته از این، منافع ملی، خیانت ملـی و دوسـت و دشـمن در کارزارهـای سیاسـت و نظـام داری و حتا درمیـدان‌هـای جنـگ، مجهـول و بـی تعریف باقی ماند.
- جبهه گیری‌ها و حرکت‌هـای ضـد دولتـی بصـورت خواسته و یا نـا خواسـته، چـه از جانـب حامیـان و تمویل کنندگان خارجی مخالفـان و چـه از جانـب سیاست‌مـداران مغـرض در داخـل نظـام، صـبغه‌ی قـومی داده شـد و درهرگوشـه و کنـار حـد اقـل انگیزه‌ی حمایت از طالبان در میان یک قوم خـاص تقویت یافت.

به همین گونه ده‌ها و صدها عوامل دیگر که دسـت به هم داده، تحریک طالبان را که درچند ماه، از سر تاسر افغانستان رخت بسـته بودنـد، دوبـاره بسـیج نموده و با گذشت هر روز، راه سربازگیری را بر آنان هموارتر کرد.

عوامل خارجی جنگ

باتوجه به عوامل متعدد داخلی، می‌توان گفـت کـه این عوامل به نحوی در سایه‌ی عوامـل بیرونـی بـه وجود آمده و چاق و چاق‌تر شده است؛ بـر مصـداق این گفته که:«هرکس بـرای مطلـب خـود دل‌بـری کند» کشورهای که از کیلومترها دور به افغانسـتان لشکرکشـیدند و ملیاردهـا دالـر را بـه مصـرف رسانیدند، خواب مکلفیت برای رفاه و آسایش مـا را ندیده بودند. و هرگز به این فکر هم نیستند که مـا به عنوان دشمن آیدیالوژیک شان(مسلمان) درصلح وسلم و رفاه و آسایش زندگی کنیم.

- آمریکایی‌هـا کـه عمـده تـرین هـدف شـان تفـوق سیاسـی بـر شـرق و بـه انحصـار کشـیدن منـابع اقتصادی موجود در کشورهای شرقی و همچنان در کنترول داشـتن قـدرت هـای اتمـی ماننـد هنـد و پاکستان و سـایه افگنـدن بـالای دو رقیـب بـزرگ اقتصادی و نظامی شـان (چـین و روسـیه) بـود، بـا علاقمنـدی تمـام آمدنـد و چترنظـامی شـان را در افغانستان پهن کردند، تا بتواننـد بـر اهـداف شـان دست یابند.
- درین میان، پاکستان که دوست استراتژیک غربی‌ها به ویـژه انگلـیس و آمریکـا در منطقـه بـه حسـاب می‌آید، مسـؤولیت اسـتخباراتی و تکنیکـی تـأمین منافع امریکا و انگلیس درمنطقه، به ویژه افغانستان را داشت، با گرفتن هزینه های هنگفتی طبق پـلان و برنامه‌های از قبل طراحی شده، بـه عنـوان پـیش جنگ سیاسی آنان، برای تحقق برنامه‌های امریکا و انگلیس تا سرحد حفظ منافع خودش، به کار آغـاز کرد. نخست طوری که منافع‌اش ایجاب می‌کرد، در متلاشی کردن نظام طالبان، به قیمت مرگ هزارهـا مسلمان نقش ایفا کرد، و پس از این‌که دولت شکل گرفته در افغانستان، به منافع‌اش درست نچرخیـد، با دادن مشوره‌های جدید بـه شـرکای اسـتراتژیک غربی‌اش، دوباره طالبان را به غرض این‌که بهانـه‌ی برای حضور امریکا در منطقه باشد، تجهیـز نمـوده، به جبهات جنگ فرستاد.
- طالبان که به لحاظ آیدیالوژیک نیز سر دشمنی بـا امریکـا و نظـام تحـت حمایـت او یعنـی دولـت افغانستان را داشتند، ازحمایت پاکستان، برای حـد اقـل رسـیدن بـه هـدف اسـتفاده کردنـد و دوبـاره جبهات شان را درگوشه و کنـار ایـن کشـور، سـرو سامان دادند. این درحالی‌بود که موضوع انقـلاب در خاور میانه داغ شده باتوجه به بیداری سیاسـی کـه در کشـورهای شـرق میانـه بـه وجـود آمـده بـود، آمریکاهم موضوع تسلط برشرق و نظـارت قضـایای کشورهای شرقی را جـدی گرفـت و بـه جسـتجوی بهانه‌ی جدید برای حضورش برامد.
- لابی گری سران طالبان در میان برخی از حلقات به ویـژه حلقـات ظـاهراً آیـدیالوژیک و درحقیقـت استخباراتی پاکستان و برخی از شـیخ نشـین‌هـای عربی در شرایطی که دولت‌مردان ما مصروف تقسیم بندی امتیازات سیاسی و پول‌های باد آورده از غرب بودند، شدت گرفت و با استفاده از پول مواد مخـدر و جمع آوری مخفی و آشکار عشر و زکات، بصورت غیر مستقیم به خریـدن سـلاح از نـزد فرمانـدهان خائن نظامی دولت آغاز کرده، نه تنها به عنوان یک جریان مخالف مسلح، بـل بـه عنـوان یـک جریـان سیاسی- نظامی در منطقه عرض اندام کردند.
- شایعات عمدی و سازمان یافتـه‌ی ۲۰۱۴ و خـروج نیروهای خارجی از افغانسـتان، متکـی نگـه‌داشـتن منابع مالی افغانسـتان بـه ویـژه مصـارف نیروهـای رزمی، به کمک‌های خارجی و تولیـد پـارادایم‌هـای منفـی ناشـی از خـروج خـارجی‌هـا در اذهـان سیاست‌مداران و حتـا ارگـان‌هـای امنیتـی کشـور، بـرعلاوه‌ی بـازی‌هـای دو رنـگ آمریکـایی‌هـا در سیاست‌گزاری‌های مشترک‌شان با افغانسـتان نیـز، اثری بـه سـزای در شـکل گیـری نیروهـای مسـلح مخالف و ضعف نیروهای رزمی کشور داشت.
- نگـاه بـه قضـایای جـاری در افغانسـتان، توسـط خارجی‌ها از عینک پاکستان و گرفتن فیـدبک‌هـای اسـتخباراتی از آن کشـور، درپیونـد بـه سیاسـت گزاری‌ها در افغانستان و موضع کشورهای همسایه، درشـرایطی کـه دولـت افغانسـتان،(آقای کـرزی) باتوجه به زیرشعاع قرارداشـتن اسـتقلال اقتصـادی کشور، تابع سیاست‌گزاری‌های آنان بود که بعضاً از ناچاری، دو پهلو عمل می‌کرد.

بـه ایـن ترتیـب، آنچـه را کـه از برایـند ایـن سیاستگزاری‌های ضعیف و دائـره‌ی بـی انـدازه بـاز کشور داری و وابستگی‌های دست و پاگیر سیاسی- اقتصادی در کشور مـی‌تـوان بیـرون داد، پهلوهـای تازه‌ی از بحران جاری در افغانستان است، کـه ضـم ارائـه‌ی راه‌هـای بـرون رفـت آن، ان شـاءالله در شماره‌ی بعدی این نشریه خواهید خواند.

ادامه دارد...

ای مسلمانان...!
ای عرب...!
ای اهل سوریه!

مترجم: مومن حکیمی
نوشته: زهیر سالم

جنگ بر ما تحمیل شده و چاره‌ی جز جنگ نداریم و جز حکمت و قاطعیت ما را درین معرکه پیروزی نمی‌بخشد!

با گذشت هر ماه، بل هر روز، و هر ساعت اهداف جنگ تحمیل شده بر جهان اسلامی آشکارتر می‌گردد و ابعاد مختلف آن واضح می‌شود و سردمداران و سالاران این جنگ تحمیلی واضح‌تر و با وقاحت بیش‌تر از آن سخن می‌گویند.

امروز هیچ چیز پنهان و زیر پرده نمانده است، این جنگ شیطانی از فلسطین آغاز گردید و به افغانستان سرایت کرد و دو باره به عراق، مصر، لیبیا، یمن و سوریه برگشت و اکنون قانون «جاستا» ایستگاه اخیر آن است و گمان نمی‌کنم که آخرین ایستگاه آن باشد!

ای مسلمانان!... ای عرب!... ای سوری‌ها!

حالتی که بر امت اسلامی مستولی شده است، واقعاً مصیبت بزرگی است و اگر تأویل حدیثی که از هجوم امت‌ها بر امت اسلامی خبر می‌دهد، درست باشد، گمان نمی‌کنم که بر مسلمین حالتی گذشته باشد که بیش‌تر از امروز تمثیل یافته باشد. اگر بنگریم که دیروز قوت‌های شر و تجاوزگر، بر کدام امری باهم جمع شده بودند، خواهیم گفت که بر فلسطین هجوم آورده بودند. و امروز بر چه چیزی جمع شده اند؟ خواهیم گفت: عراق، شام، یمن و اگر بپرسیم که برای فردا چه دسیسه‌ای می پردازند،«جاستا» در برابر ما قرار گرفته و برای ما از اخبار خیلی خطرناکی سخن می‌گوید، که خلاصه‌ی آن چنین خواهد بود، که «حکم رانی قوی بالای ضعیف درین جهانی که به جنگل حیوانات وحشی مبدل شده و بجای شرایع و قوانین، غرایز و خواهشات بر آن حکم می‌راند.»

ای مسلمانان! ای عرب و ای مردم سوریه!

هر انسان عاقلی که قضایا را زیر و رو کند و اول و آخیر آنرا باهم مقایسه نماید، بخوبی خواهد دید که بهانه‌هایی که تحت پوشش آن جنگ ویران‌گر و نابود کننده را بر ضد امت اسلامی آغاز کرده اند، چیزهایی است که از سوی همین تجاوزکاران بی شرم، بذر آن کشت گردیده و رشد داده شده است. این‌ها آن‌چنان که می‌گویند، جنگ بر ضد تروریزم و تروریست ها و در مقابل افراطی‌گران و افراطی‌گری را نمی‌خواهند؛ بل، آنها در مزرعه‌ی تروریزم و تروریست‌ها و در بازار افراطی‌گری و افراطیان سرمایه گذاری می‌نمایند. آن‌ها تروریزم را زیر سایه‌ی خود قرار می‌دهند، آنان‌را تغذیه و تقویت می‌نمایند تا بتوانند آن‌را بهانه‌ای برای ویران‌کردن دیار مسلمانان و نابود ساختن کشورهای اسلامی و ریشه کن کردن مسلمانان قرار دهند و وحشیانه ترین جنگی را که تاریخ مثال آنرا بیاد ندارد، بر ضد خورد و بزرگ و زن و مرد این امت شعله‌ور سازند. بعد از آن دست‌ها و چشم‌های طماع شان را بسوی مقدرات و ثروت‌های نهفته در سرزمین مسلمانان دوزند، تا راه رسیدن به شگوفایی و نهضتی را بر آن‌ها بسته کنند که در حال رشد بوده و قوت‌های شریر از آن در خوف می‌باشند و تا فردای شان را مصادره نمایند، چنانچه دیروز و امروز شان را غصب کرده‌اند. آن‌ها فرزندان این امت را به جان هم می‌اندازند تا دین را متفرق ساخته و مواقف شان‌را پراگنده سازند.

ای مسلمانان و ای عرب و ای مردم سوریه!

هدف این جنگ وحشیانه و نفرت‌انگیز از میان بردن آن آیات روشن و درخشانی است که نوح، ابراهیم، موسی، عیسی و محمد صلوات الله علیهم در قلب و ضمیر انسان حک کرده اند. این قوت‌های شریر می‌خواهند با قتل و نابود کردن تمام رسالت‌های آسمانی و ویران کردن آگاهی و بینش ملت‌ها، آنها را از سنت‌های فطرت و دین قیم، که تا هنوز هم به مثابه‌ی قلعه‌ی مستحکمی ایستاده و مقاومت می‌نماید، باز گرداند و به سوی (دین‌داری بازار) و (دین متاع مادی) بکشاند و انسان را به متاع بی ارزشی مبدل سازد و انسانیت را تابع غرایز و اشباع آن غرایز گرداند.

ابعاد این جنگ وقیحانه خیلی‌ها وسیع‌تر از جنگی است، که فرعون براه انداخته بود.

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ [القصص : ۴]

همانا فرعون [در سرزمین مصر] برتری جویی و سرکشی کرد و مردمش را گروه گروه ساخت، در حالی که گروهی از آنان را ناتوان و زبون گرفت، پسران‌شان را سر می‌برید، و زنان‌شان را [برای بیگاری گرفتن] زنده می‌گذاشت، بی‌تردید او از مفسدان بود.

انتقام جویی‌های تاریخی است که بخاطر فرونشاندن آتش کینه و دشمنی خویش، سردمداران و اذیال آن‌ها درتبانی با هم، دست به کار شده اند، و یکی ندای انتقام یرموک را بلند می‌کند، دیگری انتقام حطین را می‌خواهد بگیرد، و سومی نعره‌ی انتقام قادسیه و حنین را سر می‌دهد و تعبیر رسوای از حقد و کینه‌ی مدفون در سینه‌های شان را ارائه می‌دارند و از کراهیت و دشمنی منفوری سخن می‌گویند، که در نفس‌های شان شعله‌ور می‌باشد.

ای مسلمانان، ای عرب و ای ملت سوریه!

زمانی‌که حوادث سوریه را پیگیری می‌کنیم، و بخصوص جریانات حلب را مورد دقت قرار می‌دهیم و محاصره‌ی، گرسنه سازی، محروم ساختن از آب و دواء، هجوم وحشیانه با تمام انواع سلاح را می‌نگریم، که در زرادخانه‌ی قوت‌های شر و فساد وجود دارد، حتا بعضی راپورها از استعمال بم‌های آتش‌زا سخن می‌گوید که توان و یرانگری و نابود سازی آن فقط یک درجه کمتر از بم‌های اتمی است.

و از سوی دیگر، وقتی حالت امت را می‌بینم که «وهن» به عنوان خطرناک ترین بیماری، در نفس‌های شان جای گرفته، و نزاع و تفرقی را که باعث سستی شان شده است، می‌بینیم و ناتوانی و بیچارگی این امت را مشاهده می‌کنیم، آن‌وقت است که فرق بزرگی را درین معادله و مواقف احساس می‌کنیم.

این فرق انسان را به این پندار می اندازد که؛ اکنون تیر تجاوز و دشمنی به هدف اصابت نموده است و امروز امت اسلامی چاره‌ای جز پناه بردن به عجز و استدلال به ناتوانی و موجه قرار دادن این سستی و عجز ندارند. و گمان می‌کنند که این عذر شان مورد قبول بوده و می‌توانند که از تحمل مسؤولیت‌ها، ادای حق الله، و قیام بخاطر حق الله و حق امت اسلامی و دفاع از مسلمین و جولان و مقابله با دشمن، شانه خالی نمایند. حتی می‌بینیم که مردان بزرگ این امت سر به زیر انداخته و از خطری که او را تهدید می‌کند، خود را بی‌خبر می‌دارد و در انتظار تقدیر و لحظه‌ی فرا رسیدن عاقبت محتوم خویش نشسته اند. تو گویی یأس و ناامیدی بر شانه‌های شان سوار گردیده و جلو عقل و قلبش را بدست گرفته، دست و پایش را شل و بی حرکت ساخته است... و نمی‌داند که چه کاری را باید انجام دهد و چه کاری را باید ترک کند و خود را بدست تقدیر سپرده است.

تو گویی که او، که مالک تصمیم و فیصله است، همانند توته چوبی است که بر روی آب قرار دارد و بادها او را به بازی گرفته و امواج بحری آن را آن طرف و این طرف پرتاب می‌کند.

ای مسلمانان و ای عرب و ای اهل سوریه!

به هر اندازه‌ای که در توصیف این حالت ناتوانی مبالغه کنند، گرچه انسان‌های ناتوان و عاجز، در پشت عذرها و مظاهر ناتوانی و اسباب یأس و نا امیدی خویش پنهان شوند؛ اما بدانید که پیروان انبیاء علیهم السلام به خیر اند و امت محمد که قلوب شان از نور یقین، حکمت، علم و هدایت معمور و منور است، از جرأت، قوت، و استعداد کامل برخوردارند و می‌توانند که مسؤولیت‌های خویش را بدوش بگیرند، در برابر مشکلات قیام نمایند و با چالش‌های موجود مبارزه کنند و هر نوع دشمنی را جواب دهند. هزاران بار به خیر هستند.

... و بر امت اسلام و شاید در تاریخ طویل آن کمتر ایامی بوده است که مانند امروز مردان مجاهد و قهرمان، جنگ‌آوران دلیر، زنان صابر و با ایمان و اطفال نشسته در سنگر را تقدیم نماید.

حتی گفته می‌توانیم که نسل امروزی ما در شام و عراق و یمن و... قدم‌های برتر از نسل صلاح الدین برداشته اند. اما متأسفانه رهبری چون صلاح الدین نیافته اند.

اگر به پای‌مردی و مقاومت قهرمانان در حلب، إدلب، دیرالزور، حمص، الوعر و الغوطه بنگریم و دقت کنیم که آنها در چند جبهه می جنگند، و با چند گروه مقابله می‌کنند، و این را بدانیم که خطرناک‌ترین آنها بر امت ما و انقلاب ما و جوانان مجاهد ما همان‌هایی اند که درفش اسلام وخلافت را به دروغ و تزویر بلند می‌کنند و زیر پرده‌ی اسلام در صفوف ما داخل می‌شوند، و دریک جبهه و یک محور با کسانی قرار می‌گیرند که خود را شیعیان آل محمد می‌خوانند، در حالی که محمد و آل محمد از آن‌ها بیزار اند، همچنان که دولت اسلام از آن گروه بیزار می‌باشد.

و باز ملاحظه کنیم که روس و هم‌پیمانان شان بر ما چه می‌ریزند... درک خواهیم کرد که عماد و پایه‌ی قوت ما درین معرکه‌ی تحمیلی بر ما، همانا جوانان این امت است.- كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ [آل عمران : ۱۱۰]

و این را درک می‌کنیم که آن قائدی که نمی‌تواند و یا نمی‌خواهد صفوف رزمندگان را جمع و الفت دهد، بدست خودش گرفتار مصایب و بدبختی می‌شود، نه به خاطر مصایب و حوادثی که بر وی نازل شده است، گرچه این حوادث نیز خیلی بزرگ و ثقیل است.

ای مسلمانان، ای عرب، و ای مردم سوریه!

هیچ کدام تان نباید به این گمان باشید که پیروزی درین جنگ تحمیل شده برما، آسان است... ولی مستحیل و ناممکن نیست!

گرچه قوت‌های اشرار در سراسر جهان دست به دست هم داده و ما را هدف قرار می‌دهند و درین مسیر هر نوع سلاحی که در دسترس این قوت‌های شریر قرار دارد، بر ضد ما بکار می‌برند، و ما نور حکمت و یقین و ایمان درخشان را در سینه داریم و همین سلاح است که ما را بسوی پیروزی رهبری می‌کند و اگر شک دارید این آیت را بخوانید که می‌فرماید:

كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ [البقرة : ۲۴۹]

چه بسا گروه اندکی که به توفیق خدا بر گروه بسیاری پیروز شدند، و خدا باشکیبایان است.

سوگند به الله، درین جنگی که برضد قوت‌های شریر جهانی داریم، جز ایمان، یقین و وحدت صف، ما را پیروز ساخته نمی‌تواند، وحدتی که گذشته‌گان و متأخرین ما را باهم یکجا سازد...

هفته نامه
بجز اصلاح اراده دیگری ندارم
اصلاح ملی
داسلام داصیل فهم منبر

- اصلاح ملی در ویرایش مطالب دست باز دارد.
- مطالب آمده مسترد نمی شود.
- مطالب منتشره بیانگر آرای نویسنده گان است.

شعار ما

اصلاح فرد، خانواده و جامعه.
تأمین عدالت اجتماعی و قانونیت در کشور.
ترقی و انکشاف همه جانبهء افغانستان.

قابل توجه مردم عزیز کابل

با هموطنان کندزی و فراهی تان کمک نمایید!

نهاد خیریه‌ی احسان(احساس)، به سلسله‌ی برنامه‌های انسان دوستانه اش، بار دیگر کمپاینی را جهت جلب کمک های هموطنان عزیز ما، به خانواده‌های که از جنگ اخیر کندز به ولایت‌های همجوار آواره شده اند، راه اندازی نموده است.

به اساس گزارشی که از مسوولین ساحوی نهاد خیریه‌ی احسان (احساس) درولایت تخار داشتیم گفته می‌شودکه بیجا شده‌گان جنگ کندز در آن ولایت به وسایل ضروری از جمله فرش و کمپل نیاز مبرم دارند، مواد خوراکه تا حدی از سوی باشنده‌های متدین ولایت تخار تهیه شده و در اختیار آن‌ها قرار گرفته است، که این حس تعاون و همنوع دوستی تخاریان عزیز قابل ستایش است. اما تعدادی از این خانواده‌های بیجا شده از جنگ کندز، به مربوطات ناحیه هفدهم شهر کابل در عقب کوتل خیرخانه نیز، پناه آورده اند، و هیئت بررسی نهاد احساس طی یک بر رسی دریافته است که این بیجاشدگان، به همکاری و مساعدت کابل نشینان عزیز سخت نیاز مند اند و نهاد احساس از همه‌ی مردم خیبر می‌خواهد تا با سهم‌گیری درین پروسه‌ی انسانی و خداپسند، این نهاد را همراهی نمایند.

۰۷۰۰۰۵۵۲۴۷
۰۷۸۸۶۵۱۶۹۹
khedamaat@gmail.com

کابل : سرک پنجم سیلو (سرک پوهنتون) عقب مسجد سنگ شکن

مرکز تشخیصیه
لابراتوار طبی سفیر

Safir Medical Laboratories

لابراتوار طبی سفیر
یک نام مطمئن در عرصهٔ
اجرا معاینات معیاری لابراتواری

Safir Medical Laboratory Diagnostic Center

هرنوع معاینات لابراتواری از قبیل بیوشیمی، سیرولوژی، روتین خون، ادرار، مواد غایطه، TFT,Semin Analysis پتالوژی و کلچر با سامان و لوازم مجهز و مدرن لابراتواری توسط دوکتوران و تکنالوجستهای مجرب با معیارات لابراتواری اجرا میگردد.

آدرس:
کابل، منزل دوم سپین زر پلازه، نزدیک سینما بهارستان کارته پروان.
۰۷۹۹۱۵۲۳۲۹-۰۷۷۲۱۲۸۵۸۳
غزنی: منزل دوم اپارتمان دوم فرخی هوتل بازار صرافی شهر غزنی
۰۷۰۰۹۲۸۴۹۸
لغمان: شهر مهتر لام بابا، مقابل ریاست برق مارکیت حاجی طاؤس
۰۷۹۹۸۷۸۴۲۳ - ۰۷۷۸۴۵۵۷۷۸
Email:
safirlab_kbl@yahoo.com

مرکز تولید و نشر برنامه های اسلامی
موسسه هنری پیمان

نشرات ما را در صفحات مجازی دنبال نمایید:
www.islampayman.com
YouTube www.youtube.com/user/paymanfilm/videos
Page: صفحه پیمان فلم (رسانه خبر/انتشارات)
Skype: Paymanfilm.co1
WhatsApp: نشرات روزانه ای ما در: 0093777434636 & 0093777170896
شماره های تماس: 0093786170896 0093700712314
ایمیل: Payman@islampayman.com & art_jawad@yahoo.com

اعلانات شما را می پذیریم

هفته نامه اصلاح ملی
در ۲۸ ولایات کشور به تیراژبلند توزیع می گردد
اصلاح انلاین
پر بیننده ترین صفحه انترنتی افغانی
www.eslahonline.net

رادیو صدای اصلاح 104.3 FM
با ۱۷ ساعت نشرات در شبانه روز
شماره تماس: 0786945943